Biblioteca Centrală Regională Hunedoara-Deva

Proletari din toate țările, uniți-vă!

Scînteia tineretului

Organ Central al Uniunii Tineretului Muncitor

Anul XVI, seria II-a nr. 3593 | 4 PAGINI — 20 BANI | Simbătă 3 decembrie 1960

Citiți

Pag. 2-a:

„Nu mai sînt fete sărace
Și te-nsori cu cine-ți place"

— Pagini din folclorul nou, selectate și comentate de Ion Brad —

Fier vechi — oțelăriilor!

Bilanțul tinerilor brăileni: 7000 tone

Zilnic, tinerii muncitori, elevi, funcționari din orașul Brăila, mobilizați de organizațiile U.T.M., desfășoară cu succes acțiunea patriotică de colectare a fierului vechi.

La începutul lunii noiembrie, a plecat din acest oraș spre oțelăriile patriei o garnitură de tren cu peste 200 tone fier vechi. În cursul acestui an aproape 7.000 tone fier vechi colectat de tinerii brăileni au luat drumul Hunedoarei și al Reșiței. În fruntea acțiunii se află tinerii de la Șantierul naval „Viitorul", cei de la D.R.N.C. și Uzinele „Wilhelm Pieck".

Tinerii de la Șantierul naval „Viitorul" au colectat pînă acum 373 tone fier vechi, depășindu-și cu mult angajamentul luat. Brigada utemistă de muncă patriotică de la serviciul „construcții-corp" a colectat peste 100 tone fier vechi. Tînărul Mircea Tuprea a colectat singur aproape 8.000 kg.

Succese importante au obținut și tinerii de la uzina „Laminorul". În ultimul timp ei au predat la I.C.M. 51 tone fier vechi. Brigăzile utemiste de muncă patriotică conduse de Maria Broască și Ion Telehoi s-au situat în fruntea acțiunii.

Pînă la sfîrșitul anului, tinerii din orașul Brăila s-au angajat să mai colecteze alte 700 tone fier vechi.

I. BODEA

În numai 7 zile — 400 tone

CRAIOVA (de la corespondentul nostru).

În aceste zile, în regiunea Craiova, acțiunea de colectare a metalelor vechi se desfășoară cu însuflețire. În fruntea acțiunii se află brigăzile utemiste de muncă patriotică. În acest scop au fost organizate numeroase ieșiri prin întreprinderi, cartiere și sate. Rezultatele acestor acțiuni patriotice sînt rodnice.

În numai 7 zile, brigăzile utemiste de muncă patriotică din regiune au colectat și predat la I.C.M. cantitatea de 400 tone fier vechi.

Succese deosebite au obținut în această perioadă brigăzile utemiste de muncă patriotică din orașul Craiova, care au colectat și predat peste 86 tone fier vechi, cele din Tr. Severin care au predat 60 de tone, Tg. Jiu 55 tone, Gilort 30 tone, G.A.S. Segarcea 20 de tone și altele.

Acțiunea continuă în fiecare zi.

O „plîngere" întemeiată

În spatele uzinei de autocamioane „Steagul Roșu" Brașov se poate „auzi" oricînd următoarea discuție care se poartă între niște roți vechi, șine, șuruburi, sobe, plăci crăpate și alte vechituri pline de noroi și mîncate de rugină.

— Ce ne facem, surioarelor? Ne apucă viscolele și gerurile năpraznice ale iernii și ne-am dus pe copcă. La primăvară cine știe cît pămînt o mai fi peste noi. S-a dus cu speranța noastră de-a mai fi iar oțel, de-a întineri.

— Ce destin ne-a fost dat să avem.

— Cum să nu fie așa cînd tinerii din uzina noastră, cu mîile la număr și toți voinici ca muntele, ne uită aici, acoperite de pămînt? Uite, eu sînt la suprafață și tot nu mă văd. Sînt unii tineri, ca cei de la Direcția Tehnică sau ca cei de la Direcția Comercială, de pildă, care de la începutul anului și pînă acum nu au adunat un șurub măcar.

— Să-și murdărească mîinile? — zise cu ironie în glas un șurub. Angajamentul lor a rămas pe hîrtie, iar noi la gunoi. Dar știți ce? Am o idee! Hai să facem o plîngere la comitetul U.T.M. pe uzină, să arătăm cum aci, în spatele turnătoriei de oțel, sînt zeci și zeci de tone de fier vechi, care pentru a deveni oțel nu trebuie neapărat să fie trimise la Reșița sau Hunedoara. Chiar aci, în uzină, există o oțelărie care are nevoie de fier vechi! Nu-i păcat ca oțelăria noastră să se plîngă de materie primă, iar noi să zăcem aici? Nu-i mai mare rușinea?

P. B.

În curînd va intra în funcțiune Combinatul de mobilă de la Pipera-București, o nouă și modernă fabrică. Toate pregătirile au fost făcute. Nici măsurile pentru crearea unor condiții de lucru optime muncitorilor n-au fost neglijate. Iată în fotografie un moment din timpul montării tuburilor de absorbție a prafului din hala de fabricație.

Foto: AGERPRES

Azi mai bine ca ieri, mîine mai bine ca azi

Cum sprijină organizația U. T. M. din G. A. S. Progresul - Dorohoi întrecerea socialistă a tinerilor îngrijitori de animale

Într-o dimineață, pe la începutul lunii noiembrie, cînd a venit la lucru, la grajd, Sava Urzică a avut o surpriză. Pe perete, alături de graficul de producție, a văzut un panou care nu fusese pînă atunci acolo. Apropiindu-se, a citit cu emoție: „Cinste fruntașului nostru în producție!". Pe panou era lipită fotografia sa, iar alături se afla un steguleț roșu. Curînd, toți îngrijitorii de vaci din gospodărie s-au strîns în jurul său. Printre ei se afla și un tovarăș din biroul organizației de partid, secretarul organizației de bază U.T.M. și inginerul șef. Toți l-au strîns mîna cu căldură și i-au urat noi succese în muncă. Emoționat, Sava Urzică le-a răspuns simplu: „Vă mulțumesc din toată inima!".

Ce se întîmplase? Sava Urzică, un tînăr destoinic din brigada zootehnică a gospodăriei agricole de stat Progresul din raionul Dorohoi, își îndeplinise în ziua de 5 noiembrie planul anual de producție. Era primul cîștigător în întrecerea socialistă desfășurată în gospodărie și acum era sărbătorit de toți tovarășii săi de muncă.

Organizată de comitetul sindical în colaborare cu conducerea gospodăriei, sub îndrumarea organizației de partid, întrecerea socialistă ce se desfășoară aici are un caracter permanent, viu, interesant. Organizatorii ei s-au străduit să găsească mereu forme noi, atractive și au reușit. În întrecere sînt antrenați toți muncitorii din gospodărie. Obiectivele ei: obținerea unor producții mari la un preț de cost redus.

Gospodăria agricolă de stat Progresul are un pronunțat caracter zootehnic. Cea mai mare parte a lucrătorilor de aici sînt tineri. Să urmărim felul în care se ocupă organizația U.T.M. din gospodărie de antrenarea acestora în întrecere, de îndrumarea și stimularea lor.

Într-o adunare generală deschisă a organizației U.T.M., tinerii și-au luat angajamente concrete cu privire la îndeplinirea și depășirea sarcinilor de producție.

Fiecare tînăr a chemat la întrecere pe un altul, pe bază de angajament scris. De exemplu, utemistul Vladimir Burduj l-a chemat la întrecere pe utemistul Jenică Bărboi. Principalul punct din angajamentul lor prevede îndeplinirea cu o lună mai devreme a planului anual de lapte de la lotul de vaci pe care le îngrijește fiecare. Cornelia Urzică și Ilie Nani, îngrijitori de viței, s-au angajat să obțină un spor de greutate zilnică, la fiecare vițel, cu 80 de grame mai mare față de plan.

Apoi, comitetul U.T.M. a totalizat aceste angajamente. Din angajamentul global al mulgătorilor, spre exemplu, a rezultat o depășire a planului anual la producția de lapte cu peste 690 hectolitri. Acest angajament a fost trecut în planul de muncă al organizației U.T.M. Pentru a putea urmări îndeplinirea lui au fost notate amănunțit și angajamentele individuale ale fiecărui tînăr. Pentru că esențial este să urmărești cu atenție realizarea fiecărui angajament în parte, să-i ajuți zilnic pe fiecare tînăr în munca lui.

Tot atunci s-a stabilit cine răspunde din partea comitetului U.T.M. de urmărirea participării tinerilor în întrecerea socialistă în scopul îndeplinirii acestor angajamente și s-au stabilit o serie de măsuri pe care trebuie să le ia organizația de bază U.T.M. în colaborare cu comitetul sindical. După ce organizația de partid a aprobat aceste măsuri, s-a trecut la înfăptuirea lor.

Și iată-i acum pe tinerii îngrijitori de animale în plină întrecere. Graficele, completate zilnic, ilustrează rezultatele activității fiecărui îngrijitor de animale. Într-o zi, în dreptul numelui utemistului Mircea Bighiu, săgeata graficului s-a oprit mai jos față de indicele prevăzut. Acesta obținuse de la vacile îngrijite de el o producție mai mică cu 20 de litri de lapte față de cantitatea planificată. De ce? Era necesar să se caute fără întîrziere cauzele. La propunerea organizatorului grupei U.T.M., a fost organizată o scurtă consfătuire a brigăzii. Și iată ce au constatat îngrijitorii. Mircea Bighiu, care era de serviciu la transportul porumbului de la siloz la grajd, din comoditate adusese o cantitate insuficientă de porumb în silozat. Le-a împărțit celorlalți rațiile necesare (fiecare știa cît trebuie să primească), iar vacilor din lotul său le-a dat ce-a mai rămas, adică foarte puțin. Furajate nesatisfăcător, vacile au dat, în mod firesc, mai puțin lapte. Întîmplarea aceasta nu s-a mai

N. BARBU

(Continuare în pag. 3-a)

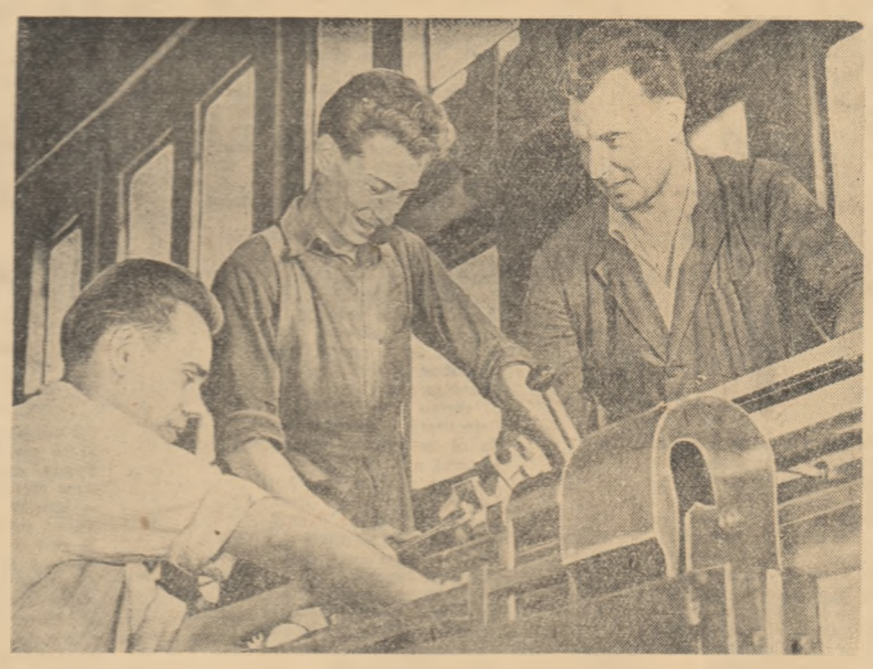

„Ați obținut rezultate bune, băieți!". Francisc Olah, secretarul organizației U.T.M. de la secția de lăcătuși montori a Uzinelor „Unirea" din Cluj, a trecut să-i felicite pe tinerii Sájgó Francisc și Văcaru Vasile pentru frumoasele lor rezultate în producție.

Foto: N. STELORIAN

Concursul „Iubiți cartea" în raionul Caransebeș

În raionul Caransebeș, faza superioară a concursului pentru citirea literaturii, „Iubiți cartea", a avut un larg răsunet. De cum au aflat de organizarea fazelor pe centre de comune, numeroși tineri din diferite sectoare de activitate, au început să se pregătească în vederea întrecerilor. Așa se explică faptul că numai la întrecerile pe centre de comună au luat parte 550 de băieți și 125 de fete. În urma desfășurării acestei faze, au fost clasificați 74 de tineri care recent s-au întrecut în cadrul fazei raionale. Printre participanții la faza pe raion sînt tineri de la Uzina „Oțelul Roșu", de la Întreprinderea I.P.R.O.F.I.L. Balta Sărată, tineri colectiviști și întovărășiți din comunele: Zugujeni, Secul, Teregova și altele.

Comisia raională de concurs a acordat locurile I, deci și dreptul de a participa la faza regională, următorilor: la categoria 7 clase: utemista Iohana Lambert, colectivistă din G.A.C. „Lazăr Cernescu" din comuna Secul. La categoria școlil medii Ana Deccu, laborantă la Uzina „Oțelul Roșu", iar la categoria studii superioare inginer Mihai Petraș de la Sfatul popular raional.

NICOLAE PÎRVU
funcționar

DUMINICĂ ÎNCEPE

Festivalul filmului pentru sate

În aceste zile, la sate se fac ultimele pregătiri în vederea unui apropiat eveniment: Duminică începe în întreaga țară Festivalul filmului pentru sate, organizat de Ministerul Învățămîntului și Culturii și Ministerul Agriculturii.

În perioada festivalului, care va dura pînă la 31 martie 1961, vor fi prezentate 300 de filme artistice educative, circa 200 de filme documentare cu caracter social-politic, agrozootehnic, filme de știință popularizată, jurnale de actualități — toate în premieră în localitatea respectivă. În repertoriu figurează producții ale cinematografiei românești, sovietice și ale celorlalte țări socialiste, precum și ale cineaștilor progresiști din alte țări.

În timpul festivalului vor fi organizate conferințe, discuții asupra filmelor prezentate, precum și manifestări culturale la care își vor da concursul echipele artistice de amatori ale căminelor culturale.

(Agerpres)

Iată-l adus acasă porumbul ce l se cuvine drept avans, pentru zilele-muncă prestate, colectivistului Florea Milea de la G.A.C. Basarabi, raionul Calafat.

Foto: AGERPRES

175 milioane lei economii suplimentare

La Direcția de statistică a regiunii Stalin s-au centralizat principalele rezultate ale colectivelor întreprinderilor din cuprinsul regiunii în ceea ce privește îndeplinirea planului anual și realizarea de economii suplimentare. Iată cîteva din aceste rezultate. În primele 10 luni din acest an au fost date peste plan produse în valoare de peste 190.000.000 de lei și s-au obținut economii suplimentare la prețul de cost în valoare de 175.000.000 lei. Numai ceferiștii au contribuit la această economie cu aproape 20.000.000 lei. Aplicarea inițiativelor pornite de constructorii de tractoare și de autocamioane „în fiecare secție un nivel tehnic ridicat al producției", „să lucrăm cel puțin două zile pe lună cu material economisit" și altele au contribuit în mare măsură la sporirea volumului de economii.

(Agerpres)

Au îndeplinit planul anual:

Muncitorii din industria zahărului

Muncitorii din industria zahărului raportează că au îndeplinit planul la producția globală și marfă pe întregul an la data de 1 decembrie. În 11 luni din acest an, în această industrie s-a produs cu peste 130.000 tone de zahăr mai mult față de perioada corespunzătoare a anului trecut. La acest succes a contribuit și intrarea în funcțiune a noilor fabrici de zahăr din Luduș și Bucecea. De asemenea măsurile luate înainte de începerea campaniei de fabricație din acest an au permis să se folosească mai bine capacitățile de producție în fabricile vechi și să se prelucreze o cantitate de sfeclă mai mare decît în aceeași perioadă a campaniei din anul trecut.

(Agerpres)

Ceferiștii — la transportul de mărfuri

În perioada ianuarie-noiembrie a.c., ceferiștii au transportat un volum de mărfuri ce întrece cu circa 1.780.000 tone realizările din întreg anul trecut. Anunțînd acest succes, muncitorii, inginerii și tehnicienii din exploatarea feroviară raportează totodată îndeplinirea planului anual la transportul de mărfuri cu 29 de zile mai devreme.

Împreună cu îmbunătățirea continuă a dotației tehnico-materiale, o serie de acțiuni și inițiative ce se aplică pe scară din ce în ce mai largă, au ajutat ceferiștilor să obțină realizări însemnate în întrecerea pentru sporirea capacității și pentru reducerea cheltuielilor de transport. Inițiativa muncitorilor de pe linia Titu-Pietroșița — de a organiza încărcări concentrate pe stații de destinație și direcții de mers — acțiunea mecanicilor de locomotive de a remorca trenuri cu tonaje tot mai mari, adîncirea colaborării cu întreprinderile prin consfătuirile denumite „Marțea feroviarului" etc., au dus la utilizarea mai rațională a locomotivelor și vagoanelor. În acest fel, rulajul vagonului — indice care sintetizează întreaga activitate de exploatare feroviară, a fost îmbunătățit continuu.

(Agerpres)

Tînara Johana Pavelescu de la G.A.S. Pantelimon obține zilnic aproape 30 litri de lapte de la una din vacile îngrijite de ea. E și acesta un motiv ca să fie bucuroasă.

Foto: A. VIERU

„Să nu tragem încă cortina..."

— O... „oră de întrebări și răspunsuri" cu critică la scenă deschisă —

De curînd, la Uzinele „Tudor Vladimirescu" din Capitală, a avut loc un spectacol neobișnuit, un fel de „oră de întrebări și răspunsuri". Adică, mai precis, la această mică adunare cei care întrebau ședeau în sală, iar cei care răspundeau apăreau pe rînd pe scenă. Prezentatorul a fost autorul însemnărilor de față. Personajele: responsabilul cu problemele profesionale în comitetul U.T.M. pe uzină, tehnologul sectorului II Mecanic, tehnologul șef al uzinei, un reprezentant al Cabinetului Tehnic și numeroși tineri muncitori din sectorul amintit.

Prezentatorul: *Dragi tovarăși, ora de întrebări și răspunsuri la care v-am chemat să luați parte este poate, un spectacol neobișnuit. El s-a născut din necesitatea imperioasă de a afla răspunsuri concrete la niște întrebări foarte arzătoare. Întrebarea de bază este aceasta: cum sînt sprijiniți tinerii inovatori, cum sînt pregătiți viitorii tineri inovatori de la sectorul II Mecanic?*

O voce din sală: *Mai precis cum nu sînt sprijiniți!*

Prezentatorul: *Liniște, vă rugăm! Începem...*

O voce din sală: *Cer cuvîntul. Mă numesc Avasiloaie Ilie, dar mi se mai spune și Stan Plimbatul (în loc de Stan Pățitul). Plimbat cu inovațiile, ca să înțelegeți mai bine. În numele colectivului secției am de pus de la început două întrebări suplimentare celor care vor apare pe scenă. Prima: cum explică ei faptul că în timp ce pretutindeni, în uzine și fabrici numărul inovatorilor crește de la lună la lună la sectorul II Mecanic descrește foarte serios? A doua întrebare: cum au ajutat aceștia la ridicarea nivelului tehnic al tinerilor de la acest sector?*

Prezentatorul: *Sala este de acord cu aceste întrebări? (Un ropot de aplauze ca răspuns). Dau cuvîntul inginerului Popa, tehnologul sectorului II Mecanic. (Pe scenă apare un tînăr cu o față roșie, cu un aer de om încurcat, care nu prea știe pe unde să scoată cămașa).*

Tehnologul Popa: *Fraților!*

Foileton

Eu ajut... ajut... așa, din cînd în cînd, cum se poate... (Sughite, se bîlbîie, sala rîde). Pe cuvîntul meu de onoare, vă jur, zău dacă vă mint, ajut... ajut... (Vocea i se pierde încet, încet, iar el, sugrumat de emoția propriilor mărturisiri se retrage în culise. Mai multe voci din sală strigă „N-a răspuns concret la întrebări!" Prezentatorul încearcă să-l aducă înapoi, dar nu-l mai găsește. Ca să nu se compromită totuși spectacolul, prezentatorul introduce pe cel de-al doilea personaj, inginerul Marinescu, de la Cabinetul Tehnic).

Inginerul Marinescu: *(Hohote de rîs, zîmbete ironice la intrarea sa în scenă). Ce rîdeți? În definitiv, ce vreți de la mine? Ce tot îi dați zor cu ajutorul? Dar ce sîntem noi, Cabinetul Tehnic, casă de ajutor cu sfaturi pentru tinerii care vor să ajungă inovatori? De asta avem noi vreme, de începători? Să fim serioși! Înțelegeți-ne și voi, măi tovarăși. Cum să vă ajutăm, dacă nu sîntem decît șapte oameni la cabinet? (Zîmbete ironice în sală, rîsete. O voce: „Păi cîți vreți să fiți, o sută?"). Noi, fraților, avem sarcini mult mai serioase. Noi avem formulare de completat, tovarăși! (Rîsete). Nu rîdeți, tovarăși. Noi avem foarte multe formulare de completat. (O voce din sală, mai precis vocea tînărului Maican Gheorghe: „Păi da, după trei luni după ce am trimis o inovație la cabinet mi-ați trimis un formular în care mi-ați spus în trei cuvinte că nu e bună. Nu puteați să mă chemați să-mi spuneți de ce nu e bună, ce să fac, ce să învăț, să citesc, ca să reușesc pe viitor? Astea-s formularele pe care le completați voi. Niște hîrtoage!"). Tovarăși, vă rog nu mă întrerupeți, strigă oratorul roșu la față. Noi avem chestiuni mult mai importante la cabinet. Cum am spus, noi sîntem puțini tovarăși. Șapte oameni. Toată ziua facem referate, rapoarte, avizări, întruniri, comisii, ședințe... Ce mai vreți de la noi? Nu sîntem și noi oameni? (O voce: „Sînteți birocrați, asta sînteți!").*

Avasiloaie *(din sală): O inovație făcută de mine se*

EUGEN FLORESCU

(Continuare în pag. 3-a)

Inginera Florica Timofei, de la Institutul de studii și cercetări hidrotehnice din Capitală este una dintre cele mai pasionate cercetătoare. Iată-o în laboratorul institutului studiind pe modelul unei viitoare prize de apă, care va fi construită pe Jiu.

Foto: AGERPRES

„Nu mai sînt fete sărace şi te-nsori cu cine-ţi place"

— Pagini din folclorul nou, selectate şi comentate de Ion Brad —

Vechi de cînd lumea şi nou mereu cu fiecare zi, purtînd pecetea vremii în care se naşte, gingaş şi răscolitor, arzînd mocnind ori cu pălălăi înalte, sentimentul atît de profund uman al iubirii, al relaţiilor dintre cei ce se au dragi, a fost cîntat de poetul nostru popular într-adevăr în nenumărate feluri, într-o gamă nesfîrşită de rezonanţe şi culori. Însoţindu-l pe om în toate împrejurările vieţii, este atît de firesc ca dragostea s-o găsim celebrată în cîntecul popular alături de bucuriile şi necazurile celui supus altădată la muncă istovitoare, la înjosiri şi mizerii, tîrît de domni în cătănie şi-n războaie, silit adeseori să ia calea codrului, în haiducie. Cîntecele de dragoste sînt amestecate deci la tot pasul cu cele de dor şi jale, de muncă, de cătănie, de haiducie. Dragostea se identifică de cele mai multe ori în concepţia poporului nostru cu *frumosul*, ca o expresie a aspiraţiilor sale spre lumină, spre adevăr şi dreptate — iar tot ceea ce se opune frumosului — tîrguielile meschine, specifice lumii burgheze, criteriul averii, pus mai presus de dragoste — se confundă cu *urîtul*. Căci zice, simbolic şi foarte concentrat, un cîntec vechi :

Unde şade dragostea
Înfloreşte pajiştea;
Unde şade urîtul
Se-negreşte pămîntul,

sau, sub o altă formă mai aluzivă, într-un cîntec de fată :

„Frunzuliţa încolţeşte,
Iubeşte, bade, iubeşte,
Trestie mîndră din baltă,
Subţirea, verde şi-naltă !
Nu iubi o buruiană
Ci o floare din poiană".

Cînd e vorba de-a apăra puritatea dragostei, poetul anonim părăseşte adeseori sugestia, simbolul şi vorbirea indirectă, adoptînd tonul deschis, demascator, îndreptat împotriva tîrguielilor oneroase, a lăcomiei burgheze :

„Frunză verde de susai
Cată, mamă, cui mă dai,
Te lăcomeşti la argint
Şi mă vinzi după urît,
Că te lăcomeşti la cai
Şi după urît mă dai
Şi te lăcomeşti la vaci
Şi după urît mă tragi,
Te lăcomeşti lutului
Şi mă vinzi urîtului".

Nu sînt cruţate, astfel, nici alte instituţii sau factorii care interveneau de obicei în stricarea dragostei, în schimbarea cursului ei normal : *„Cu bădiţa duce-m-aş / Nu ne-ar trebui nănaş, / Nici popă să ne cunune / Numai noi cu vorbe bune"*, sau : *„Ieie-l dracu pe popa / Cum îmi fură mîndra mea ! / Da-inima nu-o avea / Că-i la mine, nu-i la ea"*.

Ori de cîte ori în lupta aceasta inegală, specifică lumii burgheze, tîrguielile ajung să biruie, să calce în picioare dragostea adevărată, versul popular se întunecă, sentimentul colectiv concentrat în el devine neiertător faţă de cei vinovaţi, mergînd pînă la blestem şi imprecaţie chiar împotriva părinţilor, a „lumii" din care făceau ei parte. Cîntecul, balada, condensează în ele adevărate drame, exprimate uimitor de simplu, sever, fără diluaţii lacrimogene :

„Foaie verde mărgărit
Doi tineri cînd s-au iubit
Lumea de ce îi vorbea
Ei mai tare se iubea.
Cînd s-au dus la logodit
Părinţii nu i-au primit,
Cînd s-au dus la cununat
Părinţii nu i-au iertat.
Ei de mînă s-au luat
De trei ori s-au sărutat
Şi-n apă s-au aruncat
La plopu cu frunza lată
Unde-i apa adîncată,
La plopu cu frunza lungă
Unde-i apa mai adîncă.
Părinţii cînd au aflat
Repede au alergat,
Arză-i focu de părinţi
C-au despărţit doi iubiţi.
Au dat sute, au dat mii,
Să scoată tinerii vii.
Marinarii fură hoţi
Că au scos tinerii morţi.
Pe băiat l-au îngropat
La un drum apropiat,
Pe fetiţă au îngropat
La un rîu apropiat.
Pe mormîntu' la băiat
A crescut un brad înalt,
Pe mormîntu' la fetiţă
A crescut un pui de viţă.
Şi bradul de ce creştea
Pe băiat îl cuprindea,
Lumea rea îl blestema.
Viţa de-aur ce creştea
Pe fetiţă-o cuprindea,
Lumea rea o blestema.
Arză-i focu de părinţi
C-au despărţit doi iubiţi
Ca doi zarzări înfloriţi.

Nenumărate sînt versurile care, părăsind tonul sumbru, imprecativ, adecvat dramelor de acest gen, folosesc cu predilecţie şfichiul satiric, cu care biciuesc normele unei morale inumane, averea, bogăţia de care se leagă atributele lăcomiei, leneviei, deformării fizice şi etice, urîtului, josnicului. Citatele sînt cu miile, în toate colecţiile de folclor. Contrastul dintre versurile, devenite zicală unanim rostită *„Săracile sutele / Cum mărită slutele /"* şi între cuvinte ca acestea :

Mîndra mea-i tare săracă
Dar mie mi-i tare dragă,
Pe-unde trece flori se pleacă,
Cărăruşă ca să-i facă",

este foarte grăitor în favoarea cui se îndreaptă toată simpatia poporului.

Sănătatea lui sufletească, înaltele lui calităţi morale, nu puteau să nu favorizeze o etică diametral opusă celei hrănite de concepţiile claselor în descompunere. În etica poporului nostru, dragostea reprezintă un sentiment statornic (*„Peste Murăş, peste tău / Ard două lumini de său. / Vara plouă, iarna ninge / Şi tot nu le poate stinge".*) care merge pînă la sacrificiul suprem pentru omul iubit, cum se întîmplă în celebra baladă a meşterului Manole (*„Şi sufla un vînt / Un vînt pe pămînt, / Paltini că-ndoia, / Brazi că despoia, / Munţi că răsturna, / Iară pe Ana / Nici c-o întorna ! / Ea mereu venea, / Pe drum şovăia / Şi s-apropia, / Şi amar de ea, / Iată c-ajungea"*).

Badea-i zice-n frunzişoară.
Cîntă-ţi bade, cîntecu'
Că mi-i drag ca sufletu'
Şi ca roua ierbilor
În poiana cerbilor ;
Ca licărul stelelor
În mijitul zorilor
Zorilor,
surorilor,
Ceasul deşteptărilor.
Bade, cîntecelul tău
E taman pe gîndul meu ;

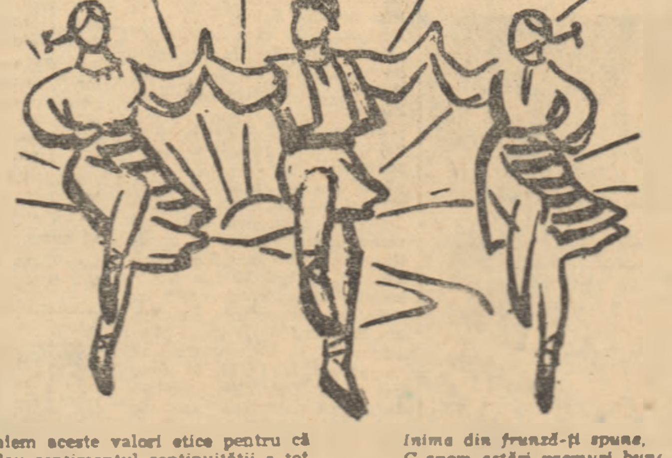

Subliniem aceste valori etice pentru că ele ne dau sentimentul continuităţii a tot ce-a avut mai bun poporul nostru, ajuns prin revoluţie la deplina înflorire a marilor sale virtuţi, la dezvoltarea bogată a unor concepţii noi, socialiste, care şi-au pus pecetea definitivă pe relaţiile dintre oameni, pe gîndurile şi pe sentimentele lor cele mai intime. Schimbarea structurală a raporturilor de clasă, noile concepţii de viaţă, noua atitudine faţă de proprietate, de muncă — toate au dat o turnură nouă şi cîntecului de dragoste, pe care l-am văzut încă de la început legat de marile probleme ale vieţii omeneşti.

Deşi în ritmul străvechi şi atît de specific poeziei noastre populare, versurile redau cu limpiditate şi cu o strălucire într-adevăr nouă, ţîşnită din interior, mîndria omului îndrăgostit într-alt chip de viaţă, de frumos — şi care-şi cîntăreşte sentimentele în raport cu un trecut nu prea depărtat, judecat drastic, tăios. Etica nouă, socialistă, determinată de ideile partidului, se manifestă convingător şi foarte artistic, în versuri ca acestea :

„Floricică-a pomului
Mîndră-i „Ţara Oltului",
Cresc colectivele-n sate
Ca zambilele în strate
Tot mai mîndre, mai frumoase
Ca zorile, luminoase.
Al partidului bun sfat
Mare ajutor ne-a dat
De-am lăsat drumul tinos
Mergînd pe cel luminos.
Şi-apoi frunză trei spanace
Nu mai sînt fete sărace
Şi te-nsori cu cine-ţi place.
Averea, bat-o pustia
Te făcea să-ţi iei momîia.

Pentru cîteva hectare
Luai o sperietoare.
De s-aşeza-n poarta surii
Părea că-i muma pădurii.
Pentru doi boi şi-o purcea
Luai toantă cum era.
Cu boii cărei la piatră
Şi toanta dormea pe vatră.
Şi-ţi trăiai viaţa cu silă
De-ţi plîngeai singur de milă.
Dar s-a dus vremea ceea
Cînd dragostea se vindea
Şi bogatu-o cumpăra.
Astăzi, dragostea-i curată
Ca o floare de muşcată.
Fetele-n gospodărie
Sînt bogate, au moşie,
Cît cuprind ochii, Mărie,
Prin muncă şi hărnicie
Trăiesc tot cu bucurie.
Astăzi te-nsori, frăţioare,
Cu-a inimii tale floare
Mîndră fată muncitoare
Şi trăieşti în noua casă
Viaţă veselă, frumoasă,
Viaţă faină ca-n poveşti
Lîngă floarea ce-o iubeşti".

Născute în aceşti ani de profunde înnoiri în viaţa oamenilor, cîntecele acestea tinereşti au îmbrăcat în haina lor poetică multiplele frămîntări şi probleme ale vieţii. Multe din motivele foarte des întîlnite şi vehiculate în folclorul nostru au fost reluate, revalorificate, schimbate în mod structural, apărîndu-ne astăzi noi şi foarte fireşti. Ele afirmă cu pasiune etica nouă, scoţîndu-ne în faţă pe rînd, parcă anume să nu se supere, cînd fata, cînd băiatul în postura de militant pentru ideile noi, înaintate. Iată cum a evoluat „motivul plugului" :

Pe costişa dealului
Ară plugul badelui.
Boii trag şi plugul ară,
Inima din frunză-ţi spune,
C-avem astăzi vremuri bune.
Vremuri bune şi curate ;
Pace şi belşug în sate.
A prins la noi rădăcină
Un pom tînăr de lumină ;
Creşte pomul şi se-ntinde,
Viaţa noastră o cuprinde —
Unde pică dalba-i rază
Ţara se înseninează.
Codrul tot e numai muguri,
Viile se frîng de struguri,
Griul creşte pe hotare
De nu te mai vezi călare.
Boaba cucuruzului
Cît măseaua calului !
Ară, bade, ară dragă,
Ară, bade, ziua-ntreagă,
Pînă vine înnoptatu'
Că s-a dus din sat bogatu'
Şi-a pierit din piept oftatu',
Griul-nalt, cu spice pline
Creşte numai pentru tine.

Tot fata, fiind nu numai „bună de gură" cum o arată folclorul din totdeauna, dar şi foarte inimoasă, sensibilă la tot ce-ar putea face viaţa iubitului mai frumoasă, mai fericită, i se adresează în acest fel :

„Boii trag şi plugu' ară
Pe ogor de primăvară.
Bade, plugu' ţi-e de lemn
Nu brăzdează, face semn.
Boii-s slabi şi grapa-i rea
Şi sămînţa-i putrea
Haide, lasă-te de boi,
Hai în colectiv cu noi
Şi scapi, bade, de nevoi".

Parcă răspunzînd acestei griji plină de dragoste, profund şi omeneşte nouă, flăcăul din clasicul „motiv al carului cu boi" se grăbeşte să aducă lauda cuvenită iubitei sale colectiviste :

„Pe marginea rîului
Prin pulberea drumului
Trece carul badelui ;
Badea merge lîngă boi
Şi-i îndeamnă pe-amîndoi...
Badea ţine biciu-n mînă
Şi cu versul se îngînă ;
— Hei, Cudalbu !... Cea Prior !...
Pînă-n codrul fraţilor
Să mai tai de-un căprior
Că la toamnă mă însor,
Căprior la casă nouă
Bucurie-n ea să plouă ;
Căprior de lemn de fag
Ca să am unde să trag
Lîngă floarea crinului
Fecioara vecinului
Fruntea colectivului ;
Că, doamne, în astă floare
Ai pus lumina din soare,
Prăgezimea primăverii
Şi toate stelele serii".

Dragostea ne apare aici luminoasă, în perspectiva unei împliniri depline, izvorîtă tocmai din resursele bogate ale vieţii noi. În aceeaşi perspectivă, ne apare schimbat afluxul abundent de sentimente, dovedit în atîtea cîntece vechi, spre iubitul ciobănaş (De exemplu :

„...De ţi-ar fi mintea ca părul / N-ai iubi pe domnişorul / Şi-ai iubi de-un ciobănaş / Seara ţi-ar aduce caş...", etc, sau : *„Ia vezi mamă pe fereastră / Cine bate-n poarta noastră, / Un cioban vrea să bea apă, / Ieşi măicuţă de-l adapă,"* etc.).

Schimbarea nu e în bogăţia cantitativă a sentimentelor, ci în calitatea lor, în impulsurile iniţiale care nu mai sînt doar „gura dulce", „caşul" — ci aprecierea valorii pentru întreaga ţară a muncii ciobanului :

„Iarbă verde de imaş
Badiul meu e ciobănaş
Cu trupul de pălimar,
Cînd îl văd că vine iar
Zburdă inimioara-n mine
Că pămîntu-abia mă ţine,
Mă ţine pămînt cu flori,
Bădiţa de subţiori ;
Mă ţine pămînt muntos
Şi un ciobănaş frumos.
De-i zăresc ochii de mură
Dragostea, loatră, mă fură
Şi-mi ia gîndul cătinel
Tot alăturea cu el,
Pe poteca muntelui,
Sub cetina bradului...
...Uite bădiţa cum scrie
Dorul meu pe cărăruie,
Paşte bade oile
Să te scalde ploile,
Că e turma satului,
Fala colectivului.
Dragu-mi-i bădiţ de tine
Că ştii purta turma bine
Pe imaş de săptămînă
Să-mbraci ţara toată-n lînă,
Tot în lînă mătăsoasă
S-o gătim ca o mireasă".

Dar pe lîngă tălmăcirea nouă a multiplelor motive folclorice vechi, au apărut şi s-au cristalizat artistic tot mai multe cîntece de dragoste legate, cum era firesc, de oameni care au astăzi meserii necunoscute la noi înainte de eliberare, oameni cu idei şi rosturi noi, cu pasiuni felurite, bogat nuanţate. Din cîntecele de acest gen, cele dedicate tractoriştilor deţin un loc de frunte. Se vede că aceia care au deţelenit pămînturile au lăsat brazde mai adînci şi-n inima fetelor de la ţară, care le cîntă hărnicia. Uneori, ca în acest cîntec inedit, flăcăii înşişi ţin să-şi dezvăluie mîndria şi dragostea :

„Frunză verde-a bobului,
Tractorist ca mine nu-i
Pe întinsul cîmpului...
C-are neica o brigadă
Ară pînă dă zăpadă.
Şi cînd dă, tractorul meu
Îl scobor la Semeteu.
Toată iarna-l îngrijesc
Şi mereu îl doftoresc ;
Primăvara o aştept
Ca să iau cîmpul de-adrept...
Hotarul e lîngă sat.
Nu mai e răzor nici hat,
Că pe toate le-am arat.
Şi-am arat singur o dată
De-o gospodărie toată ;
C-am avut şi eu o fată.
Fetiţă colectivistă —
Toată vara în batistă
Mi-a adus prînzul şi cina
Că eu i-am condus combina.

Foaie verde trei migdale
Să m-aştepţi mîndruţo-n vale
La brigada de tractoare...
C-am ceva, neică, să-ţi spui
Ceva de-ale cîmpului.
Vino cînd sînt singurel
Să-ţi arăt un măgherel.
Măgherel roşu la floare
Dat în brazdă de tractoare.
Să ţi-l pui mîndruţo-n piept
Să nu mă faci să te-aştept.
Că eu mîndră m-am jurat
Să rămîi la voi în sat.
Că-ndrăgii satul şi cîmpul.
Să treci valea, să vezi dîmbul,
Nu e dîmb pe cîmp la voi
Unde n-am poposit noi.
Pe toate dîmburile
Am schimbat brăzdarele.
Colea-n vale -ntre vîlcele
Au înflorit micşunele.
Nu-s lalele, viorele,
Viorele, printre cîţi.
Mîndruţo sînt ochii tăi..."

Dragostea, noţiunea de frumos, capătă deci o sferă de cuprindere din ce în ce mai largă, hotărîtori fiind factorii care-l leagă pe om de fericirea şi frumosul general din colectivul în care munceşte, din societatea noastră socialistă. Preocupările de fiecare zi, mărturisite adeseori între cei ce se au dragi, sînt proiectate pe acest fundal cuprinzător care amplifică bogăţia sentimentelor, le face să vibreze cu o sinceritate nouă. Omul iubit e văzut şi cîntat în acţiunile lui noi, determinate de toate schimbările la care el contribuie, pentru care se frămîntă şi luptă. Noi meserii, noi idei, o circulaţie intensă şi vie între lumea satului renăscută şi cea a oraşului industrial, acum pentru prima oară afirmată masiv în folclor. Să pornim cu acest gen de cîntec, dinspre sate spre oraş. Iată cum se exprimă dorul unei fete de la ţară :

„Foaie verde trei spanace
Fă-mă, doamne, ce mi-i face
Fă-mă floare din grădină
Să dorm la badea pe mînă,
Fă-mă fir de lămîiţă
Să-mi ascult pe-al meu bădiţă
Ce-mi discută la şedinţă,
La şedinţă el vorbeşte
Pe popor îl lămureşte.

Mîndria şi fericirea de-a-ţi lega viaţa de un astfel de om care militează pentru cauza poporului este discret şi concis exprimată. În vechea noţiune de „omenie", intră acum şi atributele cetăţeneşti :

Bine-i stă lui badea Ion,
Preşedinte la raion.
Se cunoaşte dintr-o mie
Că e om de omenie.

Dragostea se împarte generos între cel iubit şi pasiunea unei munci noi, care dă tuturor „zestrea cea mare", durabilă, cunoscută abia în zilele noastre. Versurile exprimă cu multă gingăşie şi farmec această „împărţire" a dragostei, de fapt o îmbogăţire unitară a ei cu sensuri noi şi majore :

„Foaie verde măr sălciu,
Băieţaş din Tîrgu-Jiu,
De ce vii seara tîrziu ?
Spune, cine m-a pîrît,
De ţi-am căzut cu urît ?
Că vii numai pe-nserat
Cînd se culcă lumea-n sat,
Vii numai pe drum de stele
Şi în zori te-ntorci cu ele,
Spune, dragule, cinstit
Altă mîndră ţi-ai găsit ?
— Mîndra mea, creangă cu rouă,
Eu vă iubesc pe-amîndouă,
Şi ea-i -naltă şi subţire,
Da' tot ţie ţi-oi fi mire ;
Crenguţă cu trei lăstare,
Nu-ţi fie cu supărare.
Cu batic roşu-i gătită
Cît trăiesc mi-o fi iubită !
Tînără-i ca muguru'
Şi dulce ca struguru',
Frumoasă-i ca lumina,
La lucru-i ca albina !
Din floarea pămîntului
În bătaia vîntului
Scoate miere gălbioară
Şi-o iubeşte maică ţară,
Ici în ţara Oltului
O-ndrăgesc flăcăi destui
Că ea dă la fiecare,
Pentru muncă, zestre mare,
Şi iar verde viorea
„Sonda" se numeşte ea.

Evident, prin valoarea semnificaţiei sociale şi morale, marile calităţi poetice ale acestui cîntec sînt cu totul exemplare. La fel de expresive ne apar rîndurile ce le trimite o fată de la ţară iubitului ei, care e muncitor strungar. Prin limpezimea lor de cristal, versurile amintesc cunoscutul fragment epistolar (*„De din vale de Rovine..."*) scris de Eminescu în stil popular în *Scrisoarea III*. Dar, să privim mai bine zborul cîntecului :

De pe-aci din depărtare
Eu îţi scriu bade scrisoare,
Şi ţi-o scriu noaptea pe lună
Să-ţi vestească voie bună ;
Şi ţi-o scriu c-un vîrf de rază
Că dorul mă săgetează.
Bade-al meu de la oraş,
Frumos ca un muguraş,
Bade-al meu, voinic strungar,
Şi de pluguri făurar,
Vreau să ştii că pe la noi
Pică frunza din zăvoi
Şi bat vînturi şi cad ploi,
Şi pe cîmp tractoare ară
De cu zori şi pînă-n seară.
Cînd zăresc tractoarele
Răsturnînd ogoarele
Se aprinde doru-n mine
Şi-aş zbura pînă la tine
Să te văd lucrînd la strung
Dorul să mi-l mai alung,
Şi vreau bade să mai ştii
C-avem multe bucurii,
Bucurii şi veselie
C-am făcut gospodărie.
Bădiţă, la tine-acasă,
Măicuţa-i tare voioasă,
Nu-i trece timpu-n zadar
C-a-nvăţat abecedar
Şi ea mîine o să-ţi scrie
Gîndurile pe hîrtie.

Pentru toate cîte-ţi spui
Mulţumim partidului
Că a dat lumina lui
În folosul omului.

. . . .

Te sărut, bade, frumos,
Şi mă iscălesc mai jos
C-o rază din mîndra lună
Să ne vedem împreună.

Văzute astfel, despărţirea şi dorul, ară să-şi piardă nimic din intensitatea emoţională, cîştigă enorm în adîncime, în semnificaţie, în prospeţime. Schimbările acestea profunde în concepţiile şi sentimentele oamenilor, ajunse pînă în cutele cele mai ascunse ale cugetului şi inimii, au făcut să apară o lumină nouă pînă şi în cîntecele de cătănie, copleşite altădată de o tristeţe iremediabilă. Acum iubita vorbeşte în vis cu cel dus departe :

„Ce-i cu tine, mă Ionele,
De-ţi făcuşi nasturi de stele
Şi cismuţe de oglindă
Inima să mi se-aprindă ?
Iar Ion ce-mi răspundea :
— Bine, Leano, ce să fie ?
Aşa-i la milităríe :
Stelele înaltului
La pieptul soldatului
Şi lumina cărţilor
În izvorul minţilor
Că astăzi Republica
Îşi îngrijeşte oastea".

Împlinirea dragostei se realizează în căsătorie şi fericirea e sporită şi de sentimentul că fiii tăi vor aparţine acelor generaţii care vor duce mai departe visurile noastre îndrăzneţe, înflăcărate de ideile comunismului.

Dragostea de patrie, grija pentru viitorul plin de lumină se citeşte astfel în ochii tinerei mame care îşi leagănă odorul, cîntîndu-i străvechiul, dar atît de noul cîntec de leagăn :

Pui micuţ cu ochi de mure
Vine somnul să te fure
Nani... nani... nani...
Somnul, pasăre uşoară,
Călător pe drum de seară
Pîn-la tine se strecoară :
Nani... nani... nani...
Uite-l cum ne trece pragu'
Să te-alinte cu tot dragu'
Vine somnul, vine, vine,
Şi se-aşează lîngă tine
Şi-ţi dă pleoapa binişor
Peste mura ochilor ;
Mi te ia în seama lui
Pe cărarea visului
Şi te duce copăcel
Tot alăturea de el
Pînă-n cale-i o fîntînă

Unde stă pe jgheab o zînă...
Din urcior îţi dă şi ţie
Strop curat de apă vie
Îndulcită ca zaharu'
Să creşti mare cît stejaru'
Ţării să-i brăzdezi ogoru'
Ca să crească grîuşoru'
Frunzuleană foi de nalbă
S-avem munţi de pîine albă
Şi-apăi iară copăcel
Te ia somnul lîngă el
Şi te duce-ntr-o grădină
Să-ţi dea miere o albină
Să fii toată viaţa ta
Harnic tot cum este ea ;
Şi frumos ca florile
Cînd le-nfaşă zorile ;
Şi iar verde trei granate
Te ia somnul mai departe
Şi te duce-ntr-o cetate,
În cetatea luminată
Dai de tata la armată ;
Te mîngîie pe obraz
Tot ca el să creşti viteaz,
Să păzeşti a noastră ţară
Nouă ca o primăvară...
Că-n pădurea lumii largă
E un lup turbat ce-aleargă,
Dar pe-aici o să mai calce
Cînd s-or face mere-n salce,
Cînd s-or face melcii junci
Poate-atunci... şi nici atunci !
Nani... nani... nani...
Uite luna cum răsare...
Puiul meu o vede oare ?
Nani... nani... nani...

Descifrată numai în cîteva din bogatele ei manifestări şi expresii poetice contemporane, dragostea ne apare ca un sentiment complex, pur, degajat de servituţile lumii şi concepţiilor burgheze în descompunere, ca un tărîm pe care morala noastră nouă, socialistă, şi-a înfipt definitiv steagurile ei de lumină.

Ar fi bine ca organizaţiile U.T.M. să îndrume mai atent pe toţi tinerii talentaţi, pasionaţi pentru cunoaşterea tezaurului artei populare, al folclorului nou, să culeagă aceste cîntece atît de îndrăgite de tineret.

Fiind adevărate ştafete ale ideilor noi, ale moralei sănătoase, care se afirmă cu strălucire, sub grija părintească a partidului, trebuie să ne îngrijim ca textele folclorice actuale să fie cît mai larg răspîndite şi cunoscute. Ele ne pot fi un sprijin de mare preţ în munca educativă şi pot contribui la îmbogăţirea activităţii cultural-artistice de masă, la înviorarea şi eficacitatea programelor ce se desfăşoară la cluburi şi cămine culturale, la şezători şi serbări, făcînd şi mai atractivă munca brigăzilor artistice de agitaţie, a recitatorilor artistici, în genere a tuturor artiştilor amatori.

A cunoaşte poezia populară de azi înseamnă a-ţi îmbogăţi gîndirea şi sensibilitatea cu tot ce gîndeşte şi simte mai profund poporul nostru liber, talentat, creator al tuturor frumuseţilor cu care se mîndreşte patria noastră socialistă.

(Versurile au fost citate după culegerile : „Poezii populare" (V. Alecsandri), „Doine şi strigături din Ardeal" (Iarnik-Bîrseanu), „Pe un picior de plai" (Teodor Balş) precum şi din colecţii în manuscris alcătuite de Ion Socol, Nelu Boroană, P. Lenghel-Izanu, N. Mihuţă).

Desene de V. SAVONEA

O DISCUŢIE DESPRE PERSPECTIVA VIITORILOR ANI

Pe marginea unui seminar al cursului seral U.T.M. de la Fabrica de mobilă „23 August"-Tg. Mureş

În cadrul cursului seral U.T.M. anul II de la secţia montaj a Fabricii de mobilă „23 August" din Tg. Mureş, a avut loc de curînd, seminarul la tema: „Sarcinile planului de dezvoltare a economiei naţionale pe anii 1960—1965. Liniile directoare ale programului economic de perspectivă", din ciclul de seminarii consacrat documentelor Congresului al III-lea al partidului.

Seminarul la această temă a fost aşteptat cu interes de utemiştii de la secţia montaj.

Documentele Congresului al III-lea al P.M.R., care cuprind imaginea nivelului înalt la care se va ridica economia, cultura, bunăstarea poporului nostru în viitorii ani, au stîrnit un larg ecou în mintea şi inima cursanţilor. Majoritatea dintre ei au studiat Raportul tovarăşului Gheorghe Gheorghiu-Dej, Documentele Congresului al III-lea al P.M.R. cu multă seriozitate.

Mulţi utemişti au intervenit activ, chiar de mai multe ori, în discuţie.

Luînd cuvîntul la dezbaterea primei probleme cuprinsă în tematica seminarului utemistul Toni Jenő a vorbit despre sarcinile de bază ale planului de 6 ani, care prevede continuarea în ritm susţinut a industrializării ţării, încheierea procesului de colectivizare a agriculturii, extinderea mecanizării şi automatizării producţiei, îmbunătăţirea în continuare a repartizării teritoriale a forţelor de producţie şi creşterea continuă a bunăstării materiale şi culturale a oamenilor muncii de la oraşe şi sate.

Pe baza cifrelor cuprinse în Directivele Congresului, mai mulţi cursanţi au ilustrat teza cu privire la dezvoltarea cu precădere a industriei grele, cu pivotul ei — industria constructoare de maşini.

În cadrul seminarului utemiştii David Béla, Menyhart Dénes, Janosi Tibor, Toth Sandor şi alţii au ilustrat şi ei cu cifre şi exemple concrete o seamă de prevederi ale planului de 6 ani.

Luînd cuvîntul la discuţii, utemistul Szatmary Laszlo a subliniat faptul că — aşa cum se arată în Raportul tovarăşului Gheorghe Gheorghiu-Dej — un element caracteristic al industrializării în această perioadă este trecerea la valorificarea superioară a resurselor naturale. El a amintit că pe baza Directivelor Congresului al III-lea al partidului, muncitorilor din industria lemnului le revine sarcina de a obţine în 1965, dintr-un metru cub de masă lemnoasă, produse prelucrate de o valoare cu 80 la sută mai mare decît în anul 1959.

Lucrînd într-o fabrică de mobilă, utemiştii s-au referit adesori în cadrul seminarului la problemele specifice industriei de prelucrare a lemnului, îndeosebi la valorificarea superioară a masei lemnoase. Utemistul Deak Lajos a arătat, de pildă, că valorificarea superioară a lemnului trebuie să înceapă încă în exploatările forestiere, printr-o sortare judicioasă, în vederea obţinerii unui procent cît mai mare de lemn de lucru; apoi trebuie să continue în industria de prelucrare a lemnului, prin producerea unor mobile şi articole din lemn de calitate superioară, mai frumoase şi la un preţ de cost cît mai redus. Această idee a fost continuată de utemiştii Thot Sandor, Menyhart Dénes şi alţii care au vorbit despre pregătirile ce s-au făcut în fabrică pentru a se asigura îndeplinirea sarcinilor trasate de Congresul al III-lea al P.M.R.

Legarea strînsă a problemelor ridicate de Documentele Congresului partidului, de sarcinile concrete ce revin fiecărui cursant este lucrul de căpetenie în desfăşurarea seminariilor. Nu trebuie uitat nici o clipă că rolul învăţămîntului politic U.T.M. este acela de a-i ajuta pe tineri să-şi însuşească temeinic politica partidului pentru a o putea aplica mai bine în viaţă.

Trebuie spus însă că, deşi s-a străduit să antreneze cît mai mulţi cursanţi la discutarea problemelor de seminar, propagandistul cursului la care ne referim (tov. Irsai Kalmani n-a fost întotdeauna destul de exigent în conducerea dezbaterilor. El i-a lăsat pe unii tineri să treacă cu uşurinţă peste unele probleme importante, a lăsat să persiste unele neclarităţi şi chiar confuzii în luările de cuvînt ale cursanţilor, nu i-a ajutat suficient să dea discuţiilor un caracter şi mai concret, mai legat de sarcinile şi obiectivele ce le stau în faţă.

Această cerinţă — a exigenţei — este învăţătura principală ce se desprinde din analizarea, din experienţa seminarului despre care vorbim aici. E vorba atît de exigenţa propagandistului faţă de cursanţi, faţă de caracterul şi nivelul discuţiilor cît şi de exigenţa propagandistului faţă de el însuşi.

Tovarăşul Irsai Kalman este un propagandist cu experienţă care a condus cu succes anul trecut cursul seral. Bazîndu-se însă pe cunoştinţele şi experienţa sa anterioară, el n-a mai considerat că e necesar să se pregătească temeinic.

Tovarăşul Irsai a studiat Documentele Congresului şi a făcut un conspect, dar n-a întocmit un plan concret de seminar şi aceasta este una din cauzele care au făcut ca discuţiile să alunece uneori spre probleme neesenţiale.

Mai mulţi cursanţi, cum sînt Toni Jenő, Menyhart Dénes, n-au înţeles, de pildă, suficient de clar deosebirea dintre mecanizarea şi automatizarea producţiei. A trebuit să intervină comunistul Bogdanov Zoltan, maistru la secţia montaj care a fost invitat la seminar, pentru a explica în ce constă automatizarea. Ce s-ar fi întîmplat însă dacă tovarăşul Bogdanov n-ar fi fost prezent la seminar? Este limpede că propagandistul are datoria să se pregătească cu cea mai mare atenţie şi profunzime, să-şi însuşească temeinic toate noţiunile, toate tezele ce intră în dezbaterea seminarului respectiv, pentru a-i lămuri pe tineri.

Deşi majoritatea cursanţilor au studiat materialul bibliografic nu toţi au aprofundat problemele; unii cursanţi ca Tordai Daniel, Anthal Bela, Dudi Tiberiu s-au mulţumit să citească materialul bibliografic, fără să-şi facă conspecte din care cauză nici n-au fost în stare să ia cuvîntul la discuţii. Propagandistul n-a controlat cursanţii ca aceştia să conspecteze cu toţii, sistematic problemele de seminar. El nu le-a dat îndrumări în ce priveşte problemele esenţiale care se cereau a fi mai mult aprofundate.

Concluzia este clară.

Pentru ca un seminar să dea cele mai bune rezultate, să ducă la lămurirea şi însuşirea profundă, temeinică a problemelor discutate este necesar ca pregătirea atît a propagandistului cît şi a cursanţilor să se desfăşoare cu cea mai mare seriozitate şi atenţie.

În viitor, atît comitetul organizaţiei de bază U.T.M. din secţia montaj cît şi propagandistul trebuie să controleze cu mai multă atenţie felul cum tinerii se pregătesc pentru seminar, modul în care conspectează, măsura în care aprofundează şi înţeleg toate problemele studiate. Pregătite temeinic, seminariile vor putea fi mai bogate în conţinut, vor contribui mai bine la înţelegerea profundă de către cursanţi a politicii partidului, la creşterea contribuţiei tinerilor în înfăptuirea sarcinilor măreţe trasate de cel de al III-lea Congres al P.M.R.

ŞT. NECANIŢCHI

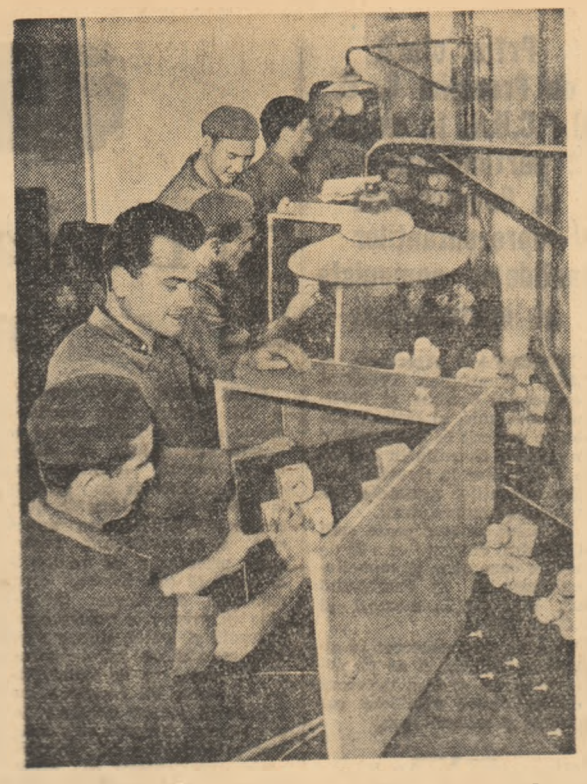

Brigada de electricieni condusă de utemistul Constantin Chivu de la Întreprinderea de Prefabricate Metalice din Ploieşti este fruntaşă pe întreprindere. Ea îşi depăşeşte cu regularitate planul.

Foto: S. NICULESCU

A. A. Epişev a făcut o vizită la Consiliul General A.R.L.U.S.

Vineri 2 decembrie A. A. Epişev, ambasadorul extraordinar şi împuternicit al U.R.S.S. în R. P. Română a făcut o vizită la Consiliul General A.R.L.U.S. în legătură cu plecarea sa definitivă din ţara noastră.

Au fost de faţă acad. prof. P. Constantinescu-Iaşi, Marin Florea Ionescu, vicepreşedinţi ai Consiliului General A.R.L.U.S., Eugen Rodan şi Ion Moraru, secretari ai Consiliului General A.R.L.U.S.

(Agerpres)

Plecarea delegaţiei culturale birmane

În ciuda timpului scurt petrecut în Capitala ţării noastre — datorită grijii atente de care ne-am bucurat din partea Ministerului Învăţămîntului şi Culturii — să vizităm numeroase instituţii culturale, să ne instalăm cu oameni de artă şi cultură şi să ne facem o imagine asupra dezvoltării impetuoase a culturii în România, a declarat U Than Sein, secretar parlamentar în Ministerul Culturii al Uniunii Birmane, conducătorul delegaţiei culturale birmane, care ne-a vizitat ţara, într-o convorbire cu un redactor al Agenţiei Române de Presă „Agerpres".

Pentru delegaţia noastră culturală — a spus U Than Sein — *au fost deosebit de utile vizitele la Muzeul Satului, la Biblioteca Centrală de Stat, la Muzeul de Artă şi la alte instituţii culturale. La întoarcerea noastră în Birmania vom căuta să aplicăm multe din cele văzute cu prilejul acestei vizite în privinţa organizării muzeelor, a bibliotecilor, a învăţămîntului.*

Construcţiile noi ale Bucureştiului, a declarat apoi oaspetele, oferă o imagine încîntătoare. El şi-a exprimat convingerea că atunci cînd va mai veni în ţara noastră, „Bucureştiul, care este şi în prezent un oraş frumos, va deveni şi mai frumos".

Secretarul parlamentar în Ministerul Culturii al Uniunii Birmane s-a pronunţat pentru dezvoltarea relaţiilor culturale dintre Uniunea Birmană şi R. P. Română. *„Politica Birmaniei* — a spus el în încheiere — *este o politică de coexistenţă paşnică şi noi sperăm să avem relaţii tot mai strînse cu ţara dv., cu toate ţările care sînt de acord să întreţină relaţii bune cu noi. Sperăm că prietenia dintre ţările noastre va fi folositoare nu numai celor două popoare ale noastre, ci, totodată, păcii mondiale".*

★

Vineri dimineaţa delegaţia culturală birmană a părăsit Capitala, fiind condusă la aeroport de Constanţa Crăciun, adjunct al ministrului Învăţămîntului şi Culturii, Al. Buican, vicepreşedinte al Institutului romîn pentru relaţiile culturale cu străinătatea, prof. Stanciu Stoian, secretar general al Ligii române de prietenie cu popoarele din Asia şi Africa, funcţionari superiori din Ministerul Învăţămîntului şi Culturii şi Ministerul Afacerilor Externe, ziarişti.

(Agerpres)

Azi mai bine ca ieri, mîine mai bine ca azi

(Urmare din pag. 1-a)

repetat. Critica, îndrumările pe care le-a primit din partea tovarăşilor săi de muncă, i-au fost de un real folos lui Mircea Bighiu.

Una din formele cele mai eficiente prin care organizaţia U.T.M. îi sprijină pe tinerii îngrijitori de animale în cadrul întrecerii socialiste o constituie răspîndirea şi aplicarea metodelor înaintate de lucru folosite de îngrijitorii fruntaşi. În acest scop s-a născut ideea organizării odată pe lună a „zilei îngrijitorului de animale". În această zi se analizează în amănunţime rezultatele întrecerii, ale îndeplinirii angajamentelor, fruntaşii împărtăşesc experienţa lor tuturor celorlalţi îngrijitori de animale şi se stabilesc măsurile care trebuie luate pentru luna următoare. Această zi are caracterul unei largi consfătuiri de producţie. Ea este în acelaşi timp şi un prilej pentru sărbătorirea fruntaşilor în întrecere pe perioada analizată.

Iată, spre exemplu, cum s-au petrecut lucrurile în luna trecută. Utemiştii Vladimir Burduj şi Jenică Bărbol, îngrijitori fruntaşi, cu experienţă, care îşi realizaseră şi ei planul anual de producţie, asemenea lui Sava Urzică, le-au vorbit tovarăşilor lor de muncă despre metodele pe care le folosesc ei, le-au făcut şi cîteva demonstraţii practice şi le-au dovedit că fiecare are posibilitatea să obţină producţii mari. Totodată ei s-au angajat să-şi depăşească şi în luna următoare planul de producţie. Urmîndu-le exemplul, şi alţi tineri îngrijitori de animale şi-au propus să-şi depăşească angajamentele luate.

Cu prilejul acestei consfătuiri, la gazeta de perete a apărut un număr special consacrat întrecerii socialiste între îngrijitorii de animale. La club, echipa artistică a prezentat un scurt program în cinstea fruntaşilor.

Tot în sprijinul obţinerii unor producţii sporite, în întrecere este prevăzut un obiectiv deosebit de important: studierea cu regularitate a literaturii de specialitate în vederea ridicării continue a calificării profesionale. Organizaţia de bază U.T.M., la îndemnul organizaţiei de partid, se ocupă cu multă atenţie de această problemă. Organizatorul grupei U.T.M. din brigada zootehnică împrospătează cu regularitate biblioteca volantă de la grajd cu cărţile noi pe care le cumpără comitetul sindical din fondurile culturale. Zilnic, în pauza de prînz, a fost organizată, din iniţiativa grupei U.T.M., ora de lectură. Se citesc articole de specialitate din presă şi din reviste, capitole din cărţi cu caracter zootehnic, se organizează discuţii pe marginea celor citite.

Iată acum rezultatele întrecerii socialiste dintre îngrijitorii de animale de la G.A.S. Progresul-Dorohoi: pînă la 1 noiembrie, ei au obţinut peste 2.850 litri de lapte pe cap de vacă furajată, realizînd în acelaşi timp o economie la preţul de cost al produselor animaliere de peste 100.000 lei. Angajamentul lor prevede însă ca pînă la sfîrşitul anului să obţină 3.400 litri lapte pe cap de vacă furajată, faţă de 3.000 litri cît era planificat. Rezultatele obţinute pînă acum, preocuparea care există aici pentru buna desfăşurare a întrecerii socialiste, oferă garanţia îndeplinirii acestui angajament.

COMUNICAT

cu privire la şedinţa Comisiei permanente pentru Comerţul exterior a Consiliului de Ajutor Economic Reciproc

În zilele de 30 noiembrie şi 1 decembrie 1960 a avut loc la Moscova şedinţa Comisiei permanente pentru Comerţul exterior a Consiliului de Ajutor Economic Reciproc.

La şedinţa comisiei permanente au luat parte delegaţiile tuturor ţărilor membre ale Consiliului de Ajutor Economic Reciproc conduse de: ministrul Industriei al Republicii Populare Albania, tov. D. Spahiu; ministrul Comerţului Exterior al Republicii Populare Bulgaria, tov. G. Kumbiliev; locţiitorul ministrului Comerţului Exterior al Republicii Socialiste Cehoslovace, tov. K. Krejca; locţiitorul ministrului Comerţului Exterior şi Intergerman al Republicii Democrate Germane, tov. E. Kerber; ministrul Comerţului Exterior al Republicii Populare Polone, tov. W. Trampozynski; ministrul Comerţului al Republicii Populare Romîne, tov. G. Rădulescu; ministrul Comerţului Exterior al Republicii Populare Ungare, tov. J. Incze; ministrul Comerţului Exterior al Uniunii Republicilor Sovietice Socialiste, tov. N. S. Patolicev.

La şedinţă au asistat, de asemenea, în calitate de observatori, reprezentanţii Republicii Populare Chineze, Republicii Populare Democrate Coreene, Republicii Populare Mongole şi Republicii Democrate Vietnam.

Comisia a examinat rezultatele tratativelor bilaterale şi încheierea acordurilor de lungă durată între ţările membre C.A.E.R. pentru livrările reciproce de mărfuri în anii 1961—1965. Comisia a constatat cu satisfacţie că în cursul acestor tratative între ţările membre C.A.E.R. s-a convenit asupra unui program larg de livrări reciproce în anii 1961—1965 de maşini şi utilaje, materii prime şi combustibil, cereale şi produse alimentare, precum şi de mărfuri de larg consum, ceea ce va contribui la dezvoltarea în continuare a economiei acestor ţări şi la ridicarea nivelului de trai al celor ce muncesc.

Comisia a examinat de asemenea şi alte probleme care prezintă interes pentru ţări, legate de dezvoltarea comerţului exterior al ţărilor membre ale C.A.E.R. şi a adoptat recomandări corespunzătoare.

Şedinţa comisiei s-a desfăşurat în spiritul colaborării prieteneşti şi frăţeşti şi a deplinei înţelegeri reciproce între participanţi.

Deschiderea expoziţiei anuale de grafică

Într-una din noile săli ale Muzeului de Artă al R. P. Romîne a avut loc vineri la amiază deschiderea expoziţiei anuale de grafică organizată de Ministerul Învăţămîntului şi Culturii şi Uniunea Artiştilor Plastici, în prezenţa unor reprezentanţi ai acestor două instituţii şi a numeroşi artişti plastici.

Cuvîntul de deschidere a fost rostit de graficianul Vasile Kazar, secretar al Uniunii Artiştilor Plastici. Vorbitorul a arătat că organizarea anuală a expoziţiilor de artă grafică a devenit o tradiţie în viaţa noastră artistică, ea constituind o trecere în revistă a celor mai bune realizări ale graficienilor noştri.

Asistenţa a vizitat apoi expoziţia care cuprinde peste 450 de lucrări semnate de 154 de artişti. Lucrările aparţin unor genuri variate ale graficii: ilustraţii de cărţi, gravuri, acuarele, desene, afişe, caricaturi.

(Agerpres)

INFORMAŢII

Joi seara a sosit în Capitală o delegaţie a Prezidiului Academiei polone de ştiinţe formată din acad. Janusz Groszkowski, vicepreşedinte al Academiei polone de ştiinţe, conducătorul delegaţiei, prof. Maurycy Jaroszynski, membru corespondent şi secretar adjunct al Academiei polone de ştiinţe, prof. Kazimierz Smulikowski, secretar adjunct al secţiei de geologie şi directorul Institutului de geologie al Academiei polone de ştiinţe, şi Falkovska Mira, de la Oficiul de relaţii cu străinătatea al Academiei polone de ştiinţe. Delegaţia urmează să semneze zilele acestea planul de colaborare ştiinţifică între Academia R. P. Romîne şi Academia polonă de ştiinţe.

● *Vineri dimineaţa a luat sfîrşit meciul de baraj dintre şahistele Alexandra Nicolau (R. P. Română) şi Henrietta Konarkowska (R. P. Polonă) pentru desemnarea unei participante la turneul candidatelor. Cea de-a patra partidă terminîndu-se remiză rezultatul final al meciului este de 2-2. Potrivit regulamentului, la turneul candidatelor se califică Alexandra Nicolau, care a avut un coeficient Sonneborn mai bun în turneul inter-zonal de la Sinaia.*

După cum se ştie, o altă şahistă din ţara noastră, Elisabeta Polihroniade, a obţinut dreptul de a participa la turneul candidatelor la titlul mondial de şah.

„Să nu tragem încă cortina..."

(Urmare din pag. 1-a)

aplică din luna martie şi Cabinetul Tehnic încă mai... discută!

Inginerul Marinescu: *Păi sigur, ca să dai un referat, un aviz, trebuie să discuţi, nu? Pentru asta e nevoie de şedinţe, de întruniri, de comisii. Timpul trece. Aşa că n-are rost să vă supăraţi. De altfel ca să vă spun sincer, eu personal nici nu cred că la sectorul vostru se pot face cine ştie ce inovaţii. Ar fi cazul să nu ne mai pisaţi mereu cu tot felul de propuneri. Uşuraţi-ne şi voi munca. Ştiţi cîte avem pe cap. Şi nu sîntem decît şapte oameni...*

Sala: *Destul, ne-am lămurit!*

Prezentatorul: *Să vină pe scenă inginerul Abrihan Iosif, tehnologul şef al uzinei, unul dintre responsabilii comisiei de inovaţii.*

Abrihan *(Intră maiestos, privind sala de sus). Eu voi fi scurt. Cine are de făcut propuneri de inovaţii, n-are decît să facă! Vrea ajutor? Foarte bine. Să mă ia coautor. Aşa înţeleg şi eu ajutor şi colaborare. Altfel, pe ce chestie!?... De florile mărului? Unde-i cointeresarea — materială, ca să zic aşa? Altfel să ştiţi că n-am timp de ajutor. Să vă fie clar! (Salută abia mişcîndu-şi capul, plin de sine, pleacă, apoi se întoarce ca şi cînd ar fi uitat ceva). Cît despre faptul că nu mai sînt inovatori la sectorul II Mecanic aud ca pentru prima dată şi mă mir. De altfel nici nu mă interesează, prea puţin îmi pasă.*

Abrihan iese plictisit. Sala rămîne cîteva clipe înlemnită. Publicul este vădit încurcat. La o aşa jignire nu se aştepta. După cîteva momente pe scenă urcă un grup de tineri strungari şi frezori, autorii unor vechi propuneri de inovaţii. Printre ei recunoaştem pe Matei Marin, Marin Ilie, Lighean Gheorghe, Avasiloaie Ilie, Buică Gheorghe şi mulţi alţii.

Tinerii inovatori *(în cor): Noi, sîntem tineri, n-avem încă experienţă şi cunoştinţe tehnice suficiente. Toate acestea le vom căpăta cu timpul. Dar, avem dragoste pentru uzină, pentru calitatea produselor noastre. Poate că, într-adevăr, propunerile noastre nu sînt inovaţii deosebite. Ştim însă că ele aduc beneficii întreprinderii, uşurează munca oamenilor. În faţa Cabinetului Tehnic însă ele nu contează. Ni se trimite la toţi unul şi acelaşi răspuns stereotip şi formal: „Propunerea nu constituie o noutate tehnică". Trec luni de zile pînă primim chiar şi un asemenea răspuns, care nu ne ajută cu nimic să progresăm, nu ne învaţă nimic.*

O voce din sală: *Dar organizaţia U.T.M.?*

Prezentatorul (tresare): *Tovarăşi, vă rog să mă scuzaţi. Am uitat să dau cuvîntul inginerului Virgil Stroescu, responsabil cu problemele profesionale în comitetul U.T.M. pe uzină.*

Sala: *Să-l vedem! Să vină pe scenă!*

Scena rămîne însă goală. Tinerii privesc miraţi în toate părţile. În sfîrşit, personajul aşteptat apare. Priveşte sala mirat, apoi stă o vreme cu mîinile încrucişate fără să zică nimic. Prezentatorul îl înghioldeşte să vorbească.

Stroescu: *Păi ce să vă spun eu, tovarăşi? Eu nu ştiu nimic... Pe cuvîntul meu... Nu credeam că e de competenţa noastră... Sigur că da, e o lipsă a mea personală... Dar dacă nu ştiu nimic!? Nu m-am interesat... nu m-am preocupat... vă rog să mă iertaţi.*

Şi, fără să mai adauge ceva, o zbughi în culise.

Prezentatorul: *Propun să tragem cortina şi...*

Tinerii: *Nu să nu tragem cortina peste întrebările noastre pînă nu se vor lua măsuri ca şi noi, tinerii inovatori, să primim ajutorul cuvenit din partea celor care trebuie să facă asta. Aceştia trebuie chemaţi şi rechemaţi la... scena deschisă a criticii pînă-şi vor schimba atitudinea.*

TINERI!

cunoaşteţi-vă frumuseţile patriei

citind

Almanahul turistic 1961

editat de O.N.T. Carpaţi

Lucrare instructivă şi plăcută de 240 pagini care cuprinde: 15 schiţe de hărţi în text, 8 pagini de umor, 236 fotografii turistice, mică enciclopedie, jocuri distractive, sfaturi practice etc.

Comemorarea lui Dinu Lipatti

Vineri seara, a avut loc în Capitală comemorarea a 10 ani de la moartea lui Dinu Lipatti, organizată de secţia de muzică a Asociaţiei oamenilor de artă din instituţiile teatrale şi muzicale din R. P. Română.

Despre personalitatea artistului a vorbit prof. Teodor Bălan, de la Conservatorul „Ciprian Porumbescu".

Participenţii au audiat apoi o imprimare a ultimului recital de pian al lui Dinu Lipatti, care a avut loc la Besançon, înaintea morţii sale.

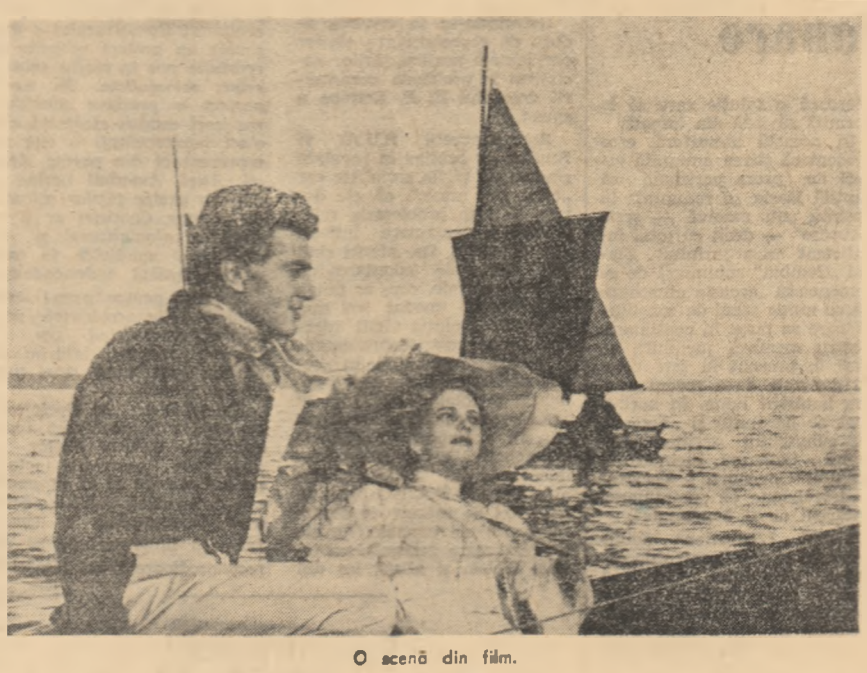

O scenă din film.

„DARCLÉE"

Cronica filmului

După „Valurile Dunării", „Darclee" vine să confirme evoluţia spre maturitate a celei de-a şaptea arte în ţara noastră. Împreună cu fericiţii spectatori din această săptămînă, am aplaudat o triplă izbîndă a cinematografiei romîneşti — căci avem de-a face cu primul film biografic, primul film muzical, primul film artistic de lung metraj în culori (exceptînd ecranizările).

Succesul e cu atît mai îmbucurător cu cît a fost obţinut într-un domeniu prezentînd numeroase dificultăţi. Ne sînt încă proaspete în amintire unele realizări de mare anvergură („Verdi", „Melba", „Carusso") în care actori talentaţi şi cîntăreţi de faimă mondială se rătăceau prin meandrele unui subiect melodramatic. Şi nu putem fi de acord cu părerea că la un asemenea film vii doar ca să asculţi muzică de bună calitate.

„Darclée" a fost pornit cu dreptul încă de la scenariu. Dovedind cunoştinţe temeinice, perseverenţă în tratarea realistă a temei şi un simţ artistic de bună calitate, Constantin Cîrjan şi Ionel Hristea au închegat un subiect lipsit de efecte tari şi stridenţe. Paşiunea Haricleei pentru muzică, munca ei neobosită pentru ridicarea măestriei artistice, curajul cu care înfruntă greutăţile materiale şi adversităţile de tot felul, sînt redate cu o sobrietate care le sporeşte forţa educativă. Ferindu-se de facilitatea spectacularului, scenariştii au pus accentul pe mişcarea sufletească a personajelor. Tînărul şi înzestratul regizor Mihai Iacob şi-a însuşit această concepţie şi a ştiut s-o transmită interpreţilor, traducînd-o apoi în imagini cinematografice de o reală plasticitate. Poate că e încă prea devreme să vorbim despre pecetea personală a regizorului. În orice caz, Mihai Iacob a depăşit faza stîngăciilor şi a cucerit treapta simplităţii — ceea ce nu e de loc puţin lucru, mai ales pentru a şaptea artă.

Şi interpreţii?...

În cuvîntul său introductiv la premiera filmului, tovarăşul Ion Florea, director la Studioul cinematografic „Bucureşti", o prezenta pe deţinătoarea rolului principal şi cu numele său de împrumut: Silvia Popovici — Darclée. Ceea ce mi s-a părut atunci o glumă era, de fapt, recunoaşterea deplinei identificări a actriţei cu personajul interpretat. Cred că nu numai pentru mine Silvia Popovici va rămîne Darclée (aşa cum, de pildă, Elina Bistriţkaia a rămas Axinia din „Donul liniştit"). Lucrul acesta se datorează în primul rînd surprinzătoarei măiestrii cu care a biruit tînăra actriţă dificultăţile specifice ale rolului. Mă refer, anume, la secvenţele care o înfăţişează pe Darclée cîntînd. Păstrînd de-a lungul întregului film o frumoasă ţinută artistică, Silvia Popovici se întrece pe ea însăşi în aceste secvenţe, culminînd cu splendida scenă din „Tosca". Capacitatea emoţională a actriţei, vibrînd discret în părţile vorbite ale rolului, se exteriorizează aici într-o dăruire care ne face literalmente să uităm că vocea aparţine Artei Florescu.

Vocea Artei Florescu... Ascultînd-o, ascultîndu-i şi pe ceilalţi cîntăreţi care interpretează ariile din film, înţelegem mai bine triumful Haricleei pe marile scene ale lumii. Căci străluciţii reprezentanţi de astăzi ai şcolii romîneşti de operă păstrează tradiţia marilor lor înaintaşi — Elena Teodorini, Giovani Dumitrescu, Grigore Gabrielescu, Darclée şi alţii, siliţi să colinde străinătăţile pentru că statul burghezo-moşieresc nu se hotăra să acorde subvenţia necesară înfiinţării şi existenţei unui teatru romînesc de operă...

Dar să ne întoarcem la filmul nostru.

Silvia Popovici e secondată cu brio de o echipă de actori experimentaţi (Costache Antoniu, Toma Dimitriu, Marcel Anghelescu, Fory Etterle, Geo Barton, Mircea Constantinescu, etc.). Mai puţin indicat mi s-a părut Victor Rebengiuc pentru rolul lui Iorgu Hartular. Talentatul interpret al lui Bif Loman din „Moartea unui comis voiajor" nu se simte la largul lui în uniforma căpitanului de artilerie şi nici în hainele ponosite ale jucătorului de cărţi care şi-a risipit moştenirea şi s-a retras la Cotnari. Mai ales în ultima întîlnire dintre soţi, Rebengiuc alunecă uşor spre grotesc — ceea ce nu pare să fi fost intenţia scenariştilor şi nici a regizorului.

Se cuvine să întîrziem ceva mai mult asupra reuşitei lui Cristea Avram în rolul Eugen Giraldoni. Înzestrat cu un chip deosebit de fotogenic şi cu prestanţa necesară unui adevărat june prim al ecranului romînesc, tînărul actor a dovedit totodată calităţi care-i îngăduiesc să ţintească mai sus. Jocul său reţinut şi nuanţat din scenele de dragoste (mai cu seamă schimbarea la faţă din timpul repetiţiilor cu „Tosca"), felul în care a redat sentimentul copleşitor al despărţirii de fiinţa iubită, ne îndreptăţesc să-l vedem interpretînd şi pe mai departe roluri de compoziţie.

Am vorbit pînă acum mai ales despre reuşitele filmului, la care trebuie să adăugăm acurateţea imaginii — cu toate că n-ar fi stricat mai multă îndrăzneală în mişcarea aparatului (operator Andrei Feher) plasticitatea şi eleganţa lipsită de ostentaţie a decorurilor (realizate de Nicolae Teodoru şi Filip Dumitriu), perfecţiunea sincronizării (inginer de sunet Dan Ionescu). Există, desigur, şi unele carenţe — dintre care precipitarea finalului mi se pare a fi cea mai demnă de luat în seamă.

După despărţirea de Giraldoni, Darclée îşi caută alinarea în muncă, în artă, în lupta pentru înfiinţarea operei romîne. Ne-am fi aşteptat măcar la cîteva secvenţe de legătură pînă la aceea în care o vedem bătrînă, asistînd la inaugurarea operei din Bucureşti (1921). Scurgerea timpului putea fi sugerată măcar printr-un artificiu regizoral. Aşa cum e acum, trecerea prea bruscă provoacă o uşoară nedumerire.

Aş vrea să semnalez şi amănunte care diluiază o clipă convenţia cinematografică. La banchetul dat de guvern în onoarea Haricleei, Leoncavallo toastează pentru muzica romînească — probabil în italieneşte. Iar unul din convivi se interesează dacă „domnul" e compozitorul bucăţii anunţate de Darclée ca aparţinînd lui Gheorghe Ştefănescu... În sfîrşit, spectatorul cu ochi buni distinge imediat textele din ziarele noastre cotidiene peste care au fost lipite anunţuri privind cariera artistică a Haricleei, de la începutul secolului...

Dar toate acestea nu umbresc entuziasmul cronicarului, care salută încă odată succesul binemeritat al noii producţii romîneşti şi îşi exprimă dorinţa de a putea retrăi emoţiile încercate la premieră şi peste douăzeci de ani. Să nădăjduim că Arhiva Cinematografică ne-o va păstra pe Darclée aşa cum a renăscut pe peliculă, în anul împlinirii unui veac de cînd Haricleea Hartular a deschis ochii pe pămîntul ţării acesteia pururi îndrăgite.

ION HOBANA

Opinia publică mondială salută strălucita victorie a ştiinţei sovietice

Comunicatul Agenţiei T. A. S. S. cu privire la deplasarea navei

MOSCOVA 2 (Agerpres). TASS transmite: Cea de-a treia navă-satelit sovietică continuă să se deplaseze pe orbită. Aparatele instalate la bordul navei-satelit şi diferitele staţii radiotehnice de pe sol funcţionează normal. Sistemul de condiţionare a aerului asigură în cabină o temperatură şi o presiune a aerului, precum şi o componenţă şi umiditate a acestuia apropiate de valorile lor normale. In cabină sînt menţinute permanent condiţiile necesare asigurării activităţii vitale a animalelor.

Observaţiile sistematice asupra animalelor aflate pe bordul satelitului, cu ajutorul sistemelor telemetrice şi liniei de radio-televiziune continuă. Prelucrarea datelor măsurătorilor telemetrice arată că sistemul respirator şi cardio-vascular al animalelor, după plasarea navei-satelit pe orbită, funcţionează normal.

Prin sistemul de televiziune au fost obţinute şi inregistrate pe pelicule cinematografice imagini ale ciinilor, care au permis să se observe comportarea calmă a animalelor în condiţiile imponderabilităţii.

Semnalele radioemiţătorului „Signal" continuă să fie recepţionate de staţiile de observaţii situate în diferite puncte ale globului pămîntesc. La 2 decembrie nava-satelit trece pe deasupra următoarelor oraşe: Mexico-City (ora 6,09), Santiago (6,25), Colombo (7,01), Ulan-Bator (7,13), Los Angeles (7,34), Delhi (8,35), Capetown (9,44), Aşhabad 10,06), Honolulu (10,34).

Varşovia

O nouă performanţă de seamă a ştiinţei sovietice

Stirea despre lansarea celei de-a treia nave cosmice satelit sovietice s-a răspîndit fulgerător la Varşovia şi în celelalte oraşe din Polonia. Postul de radio central polonez a transmis de cîteva ori în cursul zilei ştirea despre lansarea cu succes a cosmonavei. Acest eveniment se află în centrul atenţiei ziarelor apărute joi seara.

Lansarea celei de-a treia nave cosmice reprezintă fără îndoială o nouă performanţă de seamă a ştiinţei sovietice în cucerirea spaţiului cosmic, a declarat unuj corespondent al agenţiei TASS, Jan Gadomski, preşedintele Societăţii poloneze a astronomilor amatori. Trebuie subliniată în primul rînd greutatea uriaşă a navei satelit, a spus el. Aceasta poate, fără îndoială, permite plasarea pe orbită a unei nave-satelit avînd un om la bord. Faptul că Uniunea Sovietică a trimis o dată mai mult în Cosmos o navă-satelit cu animale şi plante, demonstrează spiritul de răspundere excepţional cu care oamenii de ştiinţă sovietici abordează problema zborului omului în spaţiul cosmic.

Oamenii de ştiinţă polonezi vor urmări noua navă-satelit sovietică cu ajutorul aparatajului ce le-a fost pus la dispoziţie în acest scop de către U.R.S.S. In încheiere J. Gadomski a transmis oamenilor de ştiinţă sovietici felicitări cu prilejul noului succes remarcabil.

Londra

O măreaţă realizare

Comentînd lansarea celei de-a treia nave cosmice satelit în U.R.S.S., cunoscutul astronom englez Patrick Moore a declarat unui corespondent al agenţiei TASS că „aceasta este, fără îndoială, o măreaţă realizare".

El a spus că lansarea cu succes a unui nou satelit constituie, în mod evident, o parte a unui program bine organizat şi foarte eficient, o repetiţie în vederea trimiterii unui om în Cosmos.

Desigur, a declarat Moore, înainte de a se putea trimite un om, trebuie să se efectueze o serie de lansări incununate de succes.

Dr. Eggen, prim-colaborator ştiinţific al Observatorului regal din Greenwich, a fost impresionat în mod deosebit de pregătirea minuţioasă a investigaţiilor sovietice întreprinse în cadrul programului de lansare a sateliţilor.

S-a constatat că noul satelit rus corespunde întrutotul aşteptărilor oamenilor de ştiinţă occidentali, a declarat el. După părerea doctorului Eggen, actualul satelit apropie ziua cînd se va putea trimite un om în Cosmos.

Tokio

Raţiunea umană a făcut un nou pas înainte în vederea călătoriei omului în Cosmos

Ziarele japoneze publică în primele pagini sub titluri uriaşe informaţii, comentarii, declaraţii ale oamenilor de ştiinţă japonezi consacrate noii cuceriri a ştiinţei şi tehnicii sovietice. Acest eveniment este comentat pe larg de toate posturile de radio şi televiziune din ţară.

Raţiunea umană, a declarat comentatorul Corporaţiei japoneze de radiodifuziune, Iydzima, a făcut un nou pas înainte pe calea înfăptuirii călătoriei omului la Cosmos. Ziarele „Tokio Simbun", „Mainiţi", „Yomiuri" şi altele subliniază în comentariile lor că noua lansare a unei nave cosmice cu animale la bord dovedeşte că oamenii de ştiinţă sovietici se străduiesc să asigure pe deplin securitatea omului în călătoria cosmică.

Sofia

Măreţia ştiinţei sovietice constă în aceea că realizările sale sînt puse în slujba păcii

Comentînd lansarea cu succes a celei de-a 3-a nave cosmice satelit, Agenţia Telegrafică Bulgară subliniază că populaţia Bulgariei a primit cu admiraţie ştirile despre uriaşa greutate a navei-satelit.

Nu este pentru intîia oară, se subliniază în comentariile Agenţiei Telegrafice Bulgare, cînd oamenii de ştiinţă sovietici lansează cu succes în Cosmos nave-satelit cu o greutate de 4-5 tone. Măreţia ştiinţei sovietice constă în faptul că realizările sale grandioase sînt puse în slujba dezvoltării paşnice a omenirii, în timp ce în S.U.A. eforturile similare ale oamenilor de ştiinţă urmăresc crearea de sateliţi-spioni.

Prînz oferit de Prezidiul C. C. al P.C.U.S. în cinstea participanţilor la Consfătuirea reprezentanţilor partidelor comuniste şi muncitoreşti

MOSCOVA 2 (Agerpres). — TASS transmite: Prezidiul Comitetului Central al Partidului Comunist al Uniunii Sovietice a oferit la 2 decembrie un prînz la Kremlin în cinstea participanţilor la Consfătuirea reprezentanţilor partidelor comuniste şi muncitoreşti.

La prînz au luat parte şefii şi membrii delegaţiilor a 81 de partide comuniste şi muncitoreşti, membri ai Prezidiului C.C. al P.C.U.S., membri ai C.C. al P.C.U.S.

Prînzul s-a desfăşurat în atmosfera cordială şi prietenie frăţească ce caracterizează relaţiile dintre partidele comuniste şi muncitoreşti.

N. S. Hruşciov l-a primit pe Maurice Thorez

MOSCOVA 2 (Agerpres). — TASS transmite: Nikita Hruşciov, prim-secretar al Comitetului Central al Partidului Comunist al Uniunii Sovietice, l-a primit pe Maurice Thorez, secretarul general al Partidului Comunist Francez, şi a avut cu el o convorbire. La convorbire a fost de faţă Boris Ponomariov, membru al C.C. al P.C.U.S. Convorbirea s-a desfăşurat într-o atmosferă cordială şi prietenească, atmosferă ce caracterizează relaţiile dintre două partide frăţeşti.

Sosirea la Praga a unei delegaţii a U.T.M.

PRAGA. La Praga a sosit la 1 decembrie o delegaţie a U.T.M. în frunte cu Constantin Cîrţînă, secretar al C.C. al U.T.M. Oaspeţii români vor vizita diferite întreprinderi, şcoli şi cooperative din R. S. Cehoslovacă

De peste hotare

O. N. U.

Dezbaterile din Comitetul Politic în problema dezarmării

NEW YORK 2 (Agerpres). — În şedinţa din după-amiaza zilei de 1 decembrie a Comitetului Politic al Adunării Generale a O.N.U. a continuat discuţia cu privire la dezarmare. Delegaţiile puterilor occidentale care anterior se pronunţaseră împotriva proiectului de rezoluţie al celor 12 ţări neutre, care cuprinde directivele principale cu privire la dezarmarea generală şi totală, nu au manifestat nici un fel de entuziasm nici faţă de numeroasele proiecte de rezoluţie cu privire la măsuri parţiale de dezarmare. Majoritatea acestor proiecte prevăd interzicerea experienţelor cu arme nucleare şi înfăptuirea altor măsuri care să contribuie la atingerea scopului final, şi anume realizarea dezarmării generale şi totale.

În şedinţa din 1 decembrie a luat cuvîntul reprezentantul Angliei, Ormsby-Gore, care expunînd în mod tendenţios desfăşurarea tratativelor de la Geneva în problema interzicerii experienţelor cu arme nucleare, a vorbit mult despre „greutăţile tehnice ale controlului" asupra încetării acestor experienţe. Totodată el a trecut sub tăcere proiectele de rezoluţie cu privire la această problemă prezentate în comitet.

Ţinîndu-i isonul delegatul Olandei, Schurman, şi delegatul Canadei, Nasbitt, au încercat să creeze impresia că realizarea unui acord cu privire la interzicerea experienţelor cu arme nucleare ar fi zădărnicite de „refuzul" Uniunii Sovietice de a adopta un sistem de control eficient.

A luat apoi cuvîntul delegatul Romîniei, E. Mezincescu.

Intervenţia reprezentantului R. P. Romîne, E. Mezincescu

NEW YORK 2 Corespondentul Agerpres transmite: Luînd cuvîntul la 1 decembrie în cadrul dezbaterilor din Comitetul Politic al O.N.U. în problema dezarmării, reprezentantul R. P. Romîne, Eduard Mezincescu, a expus punctul de vedere al delegaţiei romîne asupra proiectelor de rezoluţie în problema dezarmării prezentate în Comitet.

Criticînd poziţia obstrucţionistă a reprezentanţilor S.U.A. şi Angliei faţă de dezarmarea generală şi totală, E. Mezincescu a spus:

Se pare că în concepţia guvernelor puterilor N.A.T.O. orice iniţiativă menită să slăbească primejdia războiului şi să consolideze pacea este incompatibilă cu tratativele asupra unui tratat de dezarmare generală şi totală. Dar adevărul este altul. Nu numai logica şi bunul simţ dezminţ o asemenea concepţie, ci însăşi realitatea.

In continuare, vorbitorul a amintit că în faţa Comitetului se află mai multe proiecte de rezoluţie referitoare tocmai la adoptarea de recomandări menite să creeze o atmosferă favorabilă soluţionării problemei dezarmării generale şi totale. Este vorba de proiectul de rezoluţie prezentat de delegaţia Poloniei, de acela al Etiopiei şi altor nouă ţări din Africa, de proiectul Afganistanului şi al altor 25 de ţări, de proiectul Austriei, Indiei şi Suediei, precum şi de acela al Irlandei.

Delegaţia română consideră că proiectul de rezoluţie al Etiopiei, Ghanei, Liberiei, Nigeriei, Somaliei, Sudanului şi Tunisiei, referitor la interzicerea folosirii armelor nucleare merită o atenţie deosebită din partea Adunării Generale a O.N.U. Delegaţia română împărtăşeşte pe deplin părerea autorilor acestui proiect de rezoluţie că „folosirea armelor de distrugere în masă înseamnă negarea directă a idealurilor şi obiectivelor O.N.U.". Problema este coaptă de mult şi O.N.U. ar săvîrşi o abatere gravă de la principiile sale fundamentale dacă ar refuza o dată mai mult să acţioneze pentru a ajuta la rezolvarea ei.

Referindu-se la criticile aduse de reprezentanţii ţărilor occidentale poziţiei ţărilor socialiste în problema dezarmării delegatul R. P. Romîne a spus:

Reprezentanţii S.U.A. şi Angliei au pretins în repetate rînduri că ţările socialiste cer „totul sau nimic", că ele doresc să lege problemele referitoare la dezarmare într-un singur pachet. Dar atunci cînd este vorba de adoptarea de măsuri parţiale, care ar putea influenţa în modul cel mai favorabil evoluţia vieţii internaţionale, aceiaşi reprezentanţi vor să le ambaleze în acelaşi pachet cu dezarmarea generală şi totală. Explicaţia acestei versatilităţi poate fi găsită în atitudinea fundamental negativă a cercurilor conducătoare din S.U.A. şi din alte ţări ale N.A.T.O. faţă de orice fel de măsuri de dezarmare, fie ele parţiale, fie ele de dezarmare generală sau totală. S.U.A. şi aliaţii lor din N.A.T.O. au prezentat propuneri care oglindesc intenţia lor binecunoscută de a îneca problema dezarmării în oceanul unor discuţii sterile. Esenţa proiectelor de rezoluţii prezentate de ei constă în încercarea de a acredita ideea că Adunarea Generală n-ar putea să facă ceva pentru a contribui la soluţionarea problemei dezarmării generale şi totale.

Nu sîntem departe, a arătat Eduard Mezincescu, de termenul pe care Adunarea Generală l-a fixat pentru încheierea lucrărilor celei de a 15-a sesiuni a Adunării Generale a O.N.U. Ar fi timpul să încheiem dezbaterile şi să trecem la votarea proiectului de rezoluţie care se află în faţa Comitetului.

Nu este adevărat că puterile occidentale întîmpină dificultăţi în luarea de hotărîri politice importante, a subliniat E. Mezincescu. Marile puteri occidentale iau în fiecare zi asemenea hotărîri ca de exemplu: hotărîrea guvernelor S.U.A. şi Marii Britanii de a crea în Scoţia baze pentru submarine atomice americane, hotărîrea de a trimite flota S.U.A. în Marea Caraibilor, hotărîrea guvernului francez de a crea o forţă de şoc nucleară, hotărîrea guvernului S.U.A. de a pune armele nucleare la dispoziţia comandamentului N.A.T.O.

E. Mezincescu a cerut în încheiere ca, în timpul scurt ce mai rămîne pînă la data fixată pentru încheierea sesiunii, să se treacă la votarea unor proiecte de rezoluţie care să fie adoptate. Delegaţia română insistă ca începînd, dacă nu de acum, atunci de săptămîna viitoare, Comitetul Politic să treacă la votarea proiectelor de rezoluţii pe care consideră posibil să fie votate.

★

Au urmat la cuvînt delegatul Bulgariei, Ciobanov şi delegatul Poloniei, Winiewicz, care au cerut adoptarea cît mai grabnică a unor hotărîri concrete în problema dezarmării.

În cuvîntarea sa delegatul Indoneziei, Wirjopranoto, şi-a exprimat speranţa că va fi adoptată în unanimitate o rezoluţie cu privire la interzicerea experienţelor cu arme nucleare şi a folosirii acestor arme.

Comitetul a hotărît ca în cadrul următoarei şedinţe care va fi consacrată problemei dezarmării să fie pusă la vot proiectele de rezoluţie.

★

În cursul şedinţei, delegaţilor li s-a împărţit încă un proiect de rezoluţie prezentat de Etiopia, Ghana, Guineea, Mali şi Maroc. Acest proiect de rezoluţie cheamă toate statele să se abţină de la efectuarea în Africa a experienţelor cu arme nucleare şi rachetă, să lichideze toate bazele de arme nucleare şi rachetă de pe acest continent şi să transforme Africa într-o zonă neutră denuclearizată.

Lucrările Adunării Generale

NEW YORK 2 (Agerpres). — De patru zile în Adunarea Generală a O.N.U. continuă discuţii aprinse în problema acordării independenţei tuturor ţărilor şi popoarelor coloniale, inclusă pe ordinea de zi la propunerea delegaţiei Uniunii Sovietice.

În cadrul şedinţei din 1 decembrie a Adunării Generale primul a luat cuvîntul reprezentantul Birmaniei, U Tan. El a avertizat că tărăgănarea acordării independenţei popoarelor coloniale va duce la intensificarea luptei de eliberare naţională în aceste ţări.

În loc să sprijine declaraţia cu privire la acordarea imediată a independenţei ţărilor şi popoarelor coloniale reprezentantul Hondurasului a prezentat un proiect propriu de rezoluţie pus în slujba intereselor colonialiste. În acest proiect se propune constituirea unei comisii alcătuită, din cinci reprezentanţi — cîte un reprezentant din partea Africii, Asiei, Americii Latine şi doi din partea ţărilor coloniale. Sarcina Comisiei ar fi să studieze colonialismul şi să stabilească condiţiile în care va fi acordată independenţa.

Nu este pentru prima dată cînd puterile occidentale procedează astfel cînd vor să încurce într-un labirint de discuţii rezolvarea unei probleme actuale.

Referindu-se la Declaraţia cu privire la acordarea independenţei tuturor ţărilor şi popoarelor coloniale, inclusă pe ordinea de zi la propunerea guvernului U.R.S.S., delegatul Pakistanului a spus: Întreaga lume trebuie să fie recunoscătoare d-lui Hruşciov pentru grija sa faţă de omenire.

După cuvîntarea rostită de reprezentantul statului Peru şedinţa Adunării a luat sfîrşit.

Lucrările Comitetului economic şi financiar

NEW YORK 2 (Agerpres). — La 1 decembrie Comitetul economic şi financiar a încheiat discutarea proiectului de rezoluţie asupra reformei agrare propus de delegaţiile Boliviei, Cubei, Ghanei, Irakului, Iugoslaviei şi R.A.U. In proiectul de rezoluţie se subliniază că reforma agrară este una din premisele principale ale dezvoltării producţiei agricole în ansamblu şi în legătură cu aceasta se propune secretarului general al O.N.U. să continue să studieze problema progresului realizat de ţările care au înfăptuit sau înfăptuiesc un program de transformări ale structurii agrare, şi să prezinte spre examinarea Consiliului economic şi social un raport în care să se arate ce factori împiedică înfăptuirea reformei agrare în ţările slab dezvoltate.

Majoritatea covîrşitoare a delegaţilor au subliniat necesitatea adoptării proiectului de rezoluţie cu privire la reforma agrară.

Trecîndu-se la vot rezoluţia propusă de delegaţiile Boliviei, Cubei, Ghanei, Irakului, Iugoslaviei şi R.A.U. a fost adoptată în unanimitate.

Situaţia la Atena continuă să rămînă încordată

ATENA 2 (Agerpres). — Situaţia la Atena continuă să rămînă încordată. Ziarele anunţă că în dimineaţa de 2 decembrie poliţia şi unităţile armate din Atena au fost aduse în stare de luptă. Detaşamente întărite de poliţie patrulează pe străzile centrale ale oraşului. Au fost interzise orice adunări ale oamenilor muncii.

În semn de protest împotriva reprimării sîngeroase la 1 decembrie a tovarăşilor lor, muncitorii constructori au continuat la 2 decembrie greva declarată cu o zi înainte.

Ziarul „Phoni This Ellados" anunţă că greva se desfăşoară sub lozinca: „Construim case, dar trăim în maghernîţe. Muncim, dar sîntem înfometaţi. Cerem să se pună capăt tuturor acestor lucruri".

Presa relatează că numeroase organizaţii sindicale au adoptat declaraţii de protest împotriva reprimării muncitorilor.

La 1 decembrie opoziţia a cerut în parlament discutarea comportării autorităţilor. Liderul partidului liberal, Ventzelos, a declarat că „poliţia este aceea care poartă vina pentru evenimentele sîngeroase care au avut loc la 1 decembrie".

Parlamentul grec a fost convocat în şedinţă vineri seara pentru a discuta situaţia existentă.

Eşecul încercării de a se atribui premiul Goncourt unei lepădături legionare

PARIS 2. — Corespondentul Agerpres transmite: Încercarea de a se atribui Premiul Goncourt 1960 transfugului Vintilă Horia Caftangioglu s-a soldat cu un răsunător eşec. În ultimele zile, scandalul a continuat să crească în amploare. Ziare franceze de toate nuanţele, scriitori şi publicişti bine cunoscuţi, organizaţii obşteşti se ridică cu vehemenţă împotriva alegerii la care s-a oprit juriul şi cer anularea ei.

În faţa atitudinii hotărîte, unanime, a opiniei publice, organizatorii acestei ruşinoase acţiuni au fost constrînşi să dea înapoi. Incapabil să dezmintă trecutul său murdar de scrib al fascismului şi trădător de patrie, Vintilă Horia Caftangioglu s-a văzut silit să caute o ieşire din situaţia creată şi într-o scrisoare adresată Academiei Goncourt, anunţă că „renunţă" la premiu. Preşedintele Academiei a luat act de această scrisoare.

Agenţia France Presse semnalează că „Vintilă Horia este acum ţinta atacurilor ziariştilor parizieni... de la imaginea „exilatului" romîn, ei sînt puşi acum în faţa imaginii unui publicist care a dat frîu liber sentimentelor sale şovine în momentul cînd fascismul şi nazismul cuprindea Europa".

Romancierul Jacques Madaule a calificat drept „deplorabil" faptul că Academia Goncourt a premiat un scriitor care în ţara sa de origină s-a făcut complicele naziştilor şi al politicii lor rasiste". „O josnicie care inspiră dezgust", astfel califică „Le Figaro Literaire" articolele scrise de Horia în diferite fiţuici fasciste.

Exprimîndu şi indignarea faţă de activitatea de scrib fascist a lui Vintilă Horia, scriitoarea Françoise Mallet-Joris a declarat: „Este un personaj odios şi aş fi fericită să-i văd portretul în ziare ca arestat. Cînd scrii articole de felul celor pe care le-a semnat el şi în condiţiunile în care au fost scrise, poţi o răspundere mai gravă decît un criminal de drept comun".

Aceeaşi indignare manifestă presa franceză constatînd lipsa de valoare artistică a cărţii premiate. Aşa cum scrie Andre Wurmser: „nimic din calitatea sa literară nu poate justifica laurii cu care a fost încoronat capul unui hitlerist". „Tot atît de nefericit apare în ochii cititorilor francezi, scrie comentatorul agenţiei France Presse, faptul că la acuzaţiile de fascism şi antisemitism se adaugă şi acelea ale criticilor literari competenţi care consideră romanul ca mediocru, scris într-o limbă franceză atît de stingace, încît editura a fost nevoită să-i îndrepte sintaxa şi punctuaţia". Ziarul „Paris Jour" semnalează şi faptul că „două importante case de editură refuzaseră anterior cartea".

La rîndul ei, revista literară „Arts" scrie sub semnătura lui Mathieu Galey despre „opera" lui Caftangioglu: „Seninătate găunoasă, vorbărie, falsă simplitate, interpretări tendenţioase — sînt calităţile acestei cărţi de mina a doua care nu valorează nici măcar un sfert din cei 11 franci cît ni se cere pentru ea".

Scriitorul Andre Billy, el însuşi membru al Academiei Goncourt caracterizează „lucrarea" drept „tot ce poate fi mai contrariu unui premiu Goncourt".

„Scandalul literar al anului 1960- a atins asemenea proporţii încît a pus pe membrii juriului Goncourt într-o mare incurcătură şi, aşa cum relatează agenţia France Presse, „a provocat o mare agitaţie în Academie". După ce preşedintele juriului, Roland Dorgeles anunţase că „laureatul" nu va fi invitat la dejunul tradiţional cu prilejul căruia premiul este decernat în mod oficial, o serie de membri ai juriului, printre care Raymond Queneau şi Hervé Bazin au declarat public că în nici un caz nu ar fi participat la o asemenea întîlnire. După cum relatează „Paris Jour", în rîndurile juriului „domnea teama că prezenţa laureatului la reuniunea tradiţională ar putea provoca manifestaţii ostile".

De asemenea a fost contramandat programul de televiziune care trebuia să aducă în faţa telespectatorilor francezi pe noul „laureat" în mijlocul membrilor juriului, iar o parte dintre membrii Academiei Goncourt s-au declarat în mod public în dezacord cu votul dat lui Caftangioglu.

Consemnînd frămîntările, ezitările şi unele din aceste măsuri luate în ultimele zile de membrii juriului, ziarul „Paris Jour" scrie: „Membrii juriului Goncourt încearcă să găsească o soluţie care să le permită să iasă din impas".

În această atmosferă, este evident că ştirea anunţată vineri de presa pariziană că Vintilă Horia „a renunţat" la premiu „nu rezolvă — scrie „Aurore" — decît cu totul insuficient criza juriului". Ziarul „Combat" subliniază de asemenea că „aceasta nu schimbă cu nimic cazul de conştiinţă care se pune în continuare pentru membrii juriului", aflaţi în prezent în faţa cererii generale de a reveni asupra hotărîrii luate. În acelaşi sens se pronunţă şi „Figaro", iar cunoscutul scriitor Armand Salacrou, membru al juriului Goncourt, a declarat la televiziune că „menţinerea hotărîrii ar fi o nebunie".

Ziarul „Liberation" subliniază că „juriul pentru decernarea premiului Goncourt trebuie să-şi anuleze hotărîrea, dacă nu vrea să arunce pe acest premiu o pată ce nu se va şterge. Este singura cale care îi va permite să se retragă onorabil din această situaţie". „După părerea noastră — scrie ziarul — premiul Goncourt pe 1960 trebuie să fie considerat nul şi neavenit, şters de pe listă şi dat uitării". Unele ziare franceze cer Academiei Goncourt nu numai să anuleze premiul acordat, dar să şi împiedice pe Horia Caftangioglu „să-şi umple buzunarele cu banii celor pe care i-a insultat". Într-o scrisoare adresată membrilor Academiei Goncourt, Federaţia naţională a foştilor deportaţi şi internaţi, participanţi la mişcarea de rezistenţă atrage atenţia că „menţinerea hotărîrii juriului ar putea părea o reabilitare a nazismului şi rasismului". Făcîndu-se ecoul cerinţei legitime a opiniei publice, ziarul „L'Humanite" întreabă: „Juriul Academiei Goncourt va pune oare capăt scandalului?"

Oricare va fi hotărîrea pe care o va adopta juriul Goncourt, este limpede că opinia publică a respins cu indignare şi dezgust încercarea de a se atribui unui criminal de război cel mai înalt premiu literar al Franţei, a înfrînt pe iniţiatorii acestei încercări, obţinînd o victorie importantă. Cazul Vintilă Horia-Caftangioglu a aruncat în acelaşi timp o lumină vie asupra nemulţumirii cu care poporul francez urmăreşte activitatea desfăşurată de cei care, după cum scrie „Liberation", „nedemni în ţara lor, au găsit azil în Franţa".

Cuvîntarea reprezentantei R. P. Romîne la sesiunea Consiliului F. D. I. F.

VARŞOVIA 2. — Corespondentul Agerpres transmite: În cadrul discuţiilor în şedinţa plenară din după-amiaza zilei de 2 decembrie a sesiunii Consiliului Federaţiei Democrate Internaţionale a Femeilor, în numele delegaţiei romîne a luat cuvîntul tovarăşa Maria Rosetti, preşedinta Consiliului Naţional al Femeilor din R.P. Romînă, care a subliniat printre altele aportul adus de femeile din R.P. Romînă la acţiunile de luptă şi solidaritate iniţiate de F.D.I.F. în cei 15 ani de existenţă.

Arătînd necesitatea ridicării activităţii F.D.I.F. la nivelul sarcinilor pe care le pun problemele deosebit de importante ce stau azi în faţa omenirii, delegaţia R.P. Romîne a propus organizarea unor întîlniri regionale, ca şi organizarea unor seminarii internaţionale pe anumite teme care ar interesa femeile dintr-un anumit grup de ţări. De asemenea, delegaţia R.P. Romîne a propus lansarea unui apel privitor la educarea copiilor şi a tineretului în spiritul păcii, respectului reciproc şi prieteniei între popoare.

În încheiere, vorbitoarea a exprimat solidaritatea femeilor din R.P. Romînă cu lupta femeilor din ţările coloniale, pentru libertate şi o viaţă mai bună.

Situaţia din Congo

LEOPOLDVILLE 2 (Agerpres). — Corespondentul din Leopoldville al agenţiei France Presse anunţă că la ora 17 (ora locală) a fost adus cu avionul la Leopoldville primul ministru al Republicii Congo, Patrice Lumumba, arestat de jandarmii lui Mobutu în oraşul Port-Francqui.

Rebelii au luat toate măsurile de precauţie împotriva unor eventuale încercări ale populaţiei de a-l elibera pe Lumumba. Avionul cu care a fost adus Lumumba s-a oprit departe de clădirea aeroportului. La ieşirea din avion, primul ministru a fost înconjurat de un grup compact de soldaţi ai lui Mobutu. El a fost urcat într-un automobil şi transportat într-o direcţie necunoscută.

Agenţia Associated Press, anunţînd sosirea la Leopoldville a avionului care-l transporta pe primul ministru Lumumba, arată că acesta a fost scos din avion cu cătuşe la mîini şi transportat imediat sub o escortă puternică.

Corespondentul relatează că puţin înainte de sosirea avionului pe aerodrom au sosit cîteva camioane încărcate cu soldaţi rebeli. Adepţii şi persoanele apropiate primului ministru, aduse cu acelaşi avion, au fost urcate într-un camion. Toţi prizonierii bărbaţi aveau mîinile legate la spate. Ei au fost transportaţi în tabăra militară a rebelilor.

pe scurt

MOSCOVA. În seara de 1 decembrie a plecat din Moscova într-o călătorie prin U.R.S.S. prinţul Norodom Sianuk, şeful statului Cambodgia, şi persoanele care îl însoţesc.

El a fost condus la gara Iaroslavl de Leonid Brejnev, Nikita Hruşciov, Ekaterina Furţeva, Aleksei Kosighin, de miniştri ai U.R.S.S. şi de alte persoane oficiale. Leonid Brejnev şi Norodom Sianuk au rostit cuvîntări.

TOKIO. În cadrul turneului pe care-l întreprind în Japonia începînd de la 15 noiembrie, violonistul Ştefan Ruha şi pianistul acompaniator Ferdinand Weiss, primii artişti romîni care vizitează Japonia după cel de-al doilea război mondial, au susţinut pînă acum recitale la Toyama, Kobe, Toyohashi, Tokio Niigata şi Kanazawa.

PARIS. În cursul discuţiilor care au avut loc la U.N.E.S.C.O. în grupul de lucru în legătură cu elaborarea unui document internaţional cu privire la învăţămîntul profesional şi tehnic, delegatul romîn C. Ionescu Bujor a prezentat un amendament care prevede ca această problemă să fie rezolvată înainte de viitoarea conferinţă generală U.N.E.S.C.O.

Amendamentul delegatului romîn a fost adoptat în unanimitate.

BUDAPESTA. La 2 decembrie, noul ambasador extraordinar şi plenipotenţiar al R. P. Romîne la Budapesta, Corneliu Mănescu, a fost primit de către preşedintele Consiliului de Miniştri al R. P. Ungare, dr. Ferenc Munnich.

NEW YORK 2 (Agerpres). — La 1 decembrie a avut loc la Cleveland primul concert din turneul pe care maestrul George Georgescu îl întreprinde în S.U.A. În frumoasa sală „Severance", dirijorul romîn a condus una dintre cele mai bune orchestre din Statele Unite, avînd în program Simfonia 104 în Re major „Londra" de Haydn, „Trei dansuri romîneşti" de Teodor Rogalschi şi „Viaţă de Erou" de Richard Strauss. Publicul care a umplut pînă la refuz sala — încă cu cîteva zile înainte de concert toate biletele erau vîndute — a răsplătit pe dirijorul romîn cu aplauze prelungite.

PRAGA. La Praga au început lucrările Conferinţei internaţionale a istoricilor militari în problema luptei armate a poporului cehoslovac în anii celui de-al doilea război mondial, organizată de Direcţia superioară politică din Ministerul Apărării Naţionale a R. S. Cehoslovace şi Institutul de istorie militară.

Participă ca invitaţi istorici militari din U.R.S.S., R. P. Romînă, Polonia, Ungaria, Bulgaria şi R. D. Germană.

BUDAPESTA. La 1 decembrie, la Budapesta s-a deschis sesiunea Adunării de Stat a R. P. Ungare. La şedinţele din prima zi au fost adoptate în unanimitate legile cu privire la industria minieră şi cu privire la prestarea serviciului militar de către cetăţenii R. P. Ungare. Lucrările sesiunii vor fi reluate la 7 decembrie.

BELGRAD. La 1 decembrie a.c. s-a deschis la Belgrad, sub auspiciile Comisiei pentru relaţiile culturale cu străinătatea a R.P.F. Iugoslavia, o expoziţie de arhitectură romînească.

REDACŢIA şi ADMINISTRAŢIA: Bucureşti, Piaţa „Scînteii" Tel. 17.60.10 Tiparul: Combinatul Poligrafic „Casa Scînteii". STAS 3452 52.